

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DELEGATURA w OLSZTYNIE
ul. Artyleryjska 3e
10-950 OLSZTYN
tel/fax (0-89) 527-28-24, 534-94-00

P/08/097

LOL – 410 – 19 – 01/08

Olsztyn, dnia 14 sierpnia 2008 r.

W P Ł Y N Ę Ł O	
POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE w Ostródzie	
2008-08-18	
L. dz.	3546/08
Wydział	

Pan

Tomasz Podsiadło

Dyrektor

Powiatowego Centrum

Pomocy Rodzinie w Ostródzie

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701) zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie przeprowadziła w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Ostródzie („PCPR” lub „Centrum”), kontrolę realizacji niektórych zadań w zakresie pomocy społecznej w latach 2007 – 2008 (I półrocze).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 8 sierpnia 2008 r., Najwyższa Izba Kontroli stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli, pozytywnie ocenia działania PCPR w badanym zakresie, pomimo stwierdzenia nieprawidłowości dotyczących głównie opóźnień związanych z przeprowadzaniem wywiadów środowiskowych.

W ocenie NIK, Centrum było właściwie przygotowane do realizacji zadań objętych kontrolą, gdyż m.in.:

- dysponowało odpowiednią bazą lokalową usytuowaną w dogodnym punkcie miasta, co umożliwiało łatwy dostęp osobom zainteresowanym,
- posiadało, wymagane art. 19 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej¹, opracowanie pn.: „Strategia rozwiązywania problemów społecznych w powiecie ostródzkim do 2013 r.” Określone w nim działania obejmowały pięć obszarów

¹ Dz. U. Nr 64, poz. 593 ze zm.

- problemowych, takich m.in. jak kryzys i przemoc w rodzinie oraz marginalizacja grup społecznych,
- udzielało poradnictwa specjalistycznego, m.in. w ramach utworzonego w tym celu punktu konsultacyjno-informacyjnego dla ofiar przemocy. W badanym okresie z porad specjalistów skorzystało łącznie 328 osób.

Prawidłowo realizowano obowiązek ustawowy w zakresie organizowania opieki w rodzinach zastępczych, udzielania pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci, a także usamodzielniania się wychowanków tych rodzin.

Opieką tą, według stanu na 30 czerwca 2008 r., objętych było łącznie 213 dzieci pozostających w 149 rodzinach zastępczych, w większości (130 rodzin) spokrewnionych z dziećmi. Rodzinom tym, udzielono w badanym okresie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci w łącznej kwocie 2.290 tys. zł, z czego 64 tys. zł stanowiły dodatki z tytułu sprawowania opieki nad dziećmi niespokrewnionymi.

Analiza akt 30 rodzin zastępczych oraz 30 usamodzielniających się wychowanków tych rodzin wykazała m.in., że egzekwowano od rodzin zastępczych obowiązek udokumentowania wysokości dochodów dziecka (renty rodzinne, zasiłki pielęgnacyjne itp.), potwierdzenia kontynuacji nauki (w przypadku osób usamodzielniających się), a decyzje dotyczące przyznania pomocy były wydawane z zachowaniem terminów i zasad określonych w art. 35 Kodeksu postępowania administracyjnego².

Opiekę socjalną nad dziećmi z powiatu ostródzkiego sprawowały również 3 placówki opiekuńczo-wychowawcze, w których wg stanu na 30 czerwca 2008 r. przebywało 118 dzieci. Centrum prawidłowo sprawowało nadzór merytoryczny nad ww. placówkami oraz innymi jednostkami zewnętrznymi (ośrodek adopcyjno-opiekuńczy, świetlica terapeutyczna, ośrodek interwencji kryzysowej itp.), które realizowały zadania z zakresu pomocy społecznej. Z analizy zapisów w protokołach z przeprowadzonych w tych placówkach w badanym okresie kontroli wynika, że we wszystkich przypadkach stwierdzonych nieprawidłowości, wyjaśniono ich przyczyny, sformułowano zalecenia pokontrolne oraz monitorowano ich realizację.

Kontrola wykazała jednak, iż Centrum nie we wszystkich przypadkach wywiązało się z obowiązku określonego w § 8 rozporządzenia w sprawie rodzin zastępczych³ i w 10 przypadkach (na 30 zbadanych) nie przekazało sądom opiekuńczym informacji o sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych oraz o sytuacji ich rodziców naturalnych.

² Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.

³ Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 18 października 2004 r. (Dz. U. Nr 233, poz. 2344)

Ponadto aż w 29 przypadkach (na 30 zbadanych), naruszono przepis art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej, dokonując ze znacznym opóźnieniem (od 24 do 264 dni) aktualizacji wywiadu środowiskowego o sytuacji osób korzystających ze stałych form pomocy.

Analiza dokumentacji usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych (30) oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych (18), którzy korzystali w badanym okresie z pomocy na kontynuowanie nauki wykazała, że w:

- 27 przypadkach wychowankowie wskazali opiekuna usamodzielniania z opóźnieniem wynoszącym od 16 do 697 dni w stosunku do terminu określonego w § 2 rozporządzenia w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie⁴,
- 21 przypadkach indywidualne programy usamodzielniania zostały sporządzone i zatwierdzone z opóźnieniem wynoszącym od 12 do 658 dni w stosunku do terminu wyznaczonego w § 7 ust. 1 ww. rozporządzenia, na co najmniej jeden miesiąc przed osiągnięciem pełnoletności.

Przyczyną stwierdzonych opóźnień, jak wyjaśniono, były m.in. trudności które mieli wychowankowie w znalezieniu opiekunów usamodzielniania. PCPR nie miał zaś wpływu na termin w którym wychowankowie składali związane z tym dokumenty, gdyż jak podkreślano stosowne przepisy nie nakładały w tym zakresie żadnych obowiązków.

W okresie objętym kontrolą, PCPR posiadał pełne zabezpieczenie finansowe na potrzeby realizowanych zadań. Ustalono bowiem, że kwota wydatków przewidziana na zadania realizowane w 2007 r. wyniosła 3.152,4 tys. zł, zaś wydatki zrealizowano na poziomie 3.125,5 tys. zł (99,1% planu po zmianach).

Kontrola wykazała jednak, nieprawidłowości w zakresie ewidencji księgowej oraz w zakresie obowiązku dochodzenia należności z tytułu częściowej odpłatności rodziców biologicznych za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo-wychowawczej. Stwierdzono bowiem, że na 5 decyzji na łączną kwotę 5,2 tys. zł (wszystkie wydane w badanym okresie):

- przypis należności za 2008 r. w kwocie 2,3 tys. zł z tytułu ustalenia w I kwartale 2008 r. częściowej odpłatności za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, został dokonany w dniu 30.06.2008 r., tj. w następnym okresie sprawozdawczym. Było to niezgodne z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości⁵, który stanowi że do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić w postaci zapisu każde zdarzenie, które nastąpiło w okresie sprawozdawczym. Ponadto do dnia 30.06.2008 r. nie podjęto żadnych działań w celu odzyskania zaległości powstałych z tego tytułu,

⁴ Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 2004 r. (Dz. U. z 2005 r. Nr 6 poz. 45 ze zm.)

⁵ Ustawa o rachunkowości z dnia 29.09.1994 r. (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 ze zm.)

- należności w łącznej kwocie 1,76 tys. zł z tytułu naliczenia częściowej odpłatności za pobyt dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, wynikające z dwóch decyzji wydanych przez Pana Dyrektora w I półroczu 2008 r., nie zostały ujęte w księgach rachunkowych Centrum.

Ponadto kontrola wykazała, iż w Centrum nie zapewniono właściwego sposobu przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków o czym mowa w art. 253 § 3 i 4, art. 254 kpa oraz § 3 ust. 1 i § 6 ust 1 rozporządzenia w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków⁶. Stwierdzono bowiem, że:

- nie umieszczono informacji o wyznaczonych dniach i godzinach przyjęć w sprawach skarg i wniosków, a także nie wyznaczono jednego dnia w tygodniu do przyjmowania interesantów po godzinach pracy Centrum,
- ewidencjonowano skargi i wnioski w sposób uniemożliwiający kontrolę przebiegu i terminów załatwiania tych spraw,
- nie wyznaczono komórki organizacyjnej ani pracowników odpowiedzialnych za przyjmowanie i rozpatrywanie skarg.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Zapewnienie terminowego przeprowadzania wywiadów środowiskowych w rodzinach zastępczych.
2. Rozważenie możliwości wprowadzenia mechanizmów zapewniających terminowe składanie dokumentów związanych z usamodzielnianiem wychowanków.
3. Coroczne informowanie sądu opiekuńczego o sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej oraz sytuacji rodziny naturalnej dziecka, stosownie do postanowień § 8 ust. 2 rozporządzenia w sprawie rodzin zastępczych.
4. Podjęcie działań mających na celu wyegzekwowanie należności w kwocie 2,3 tys. zł (wraz z należnymi odsetkami) z tytułu naliczenia częściowej odpłatności za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej oraz prawidłowego zaewidencjonowania należności w kwocie 1,76 tys. zł z tytułu częściowej odpłatności za pobyt dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej.
5. Ustalenie właściwego sposobu przyjmowania skarg i wniosków.

⁶ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 r. (Dz. U. Nr 5 poz. 46)

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Dyrektora w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o podjętych działaniach w celu ich realizacji lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Olsztynie, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków, zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Z poważaniem

DYREKTOR
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
z up.
Wojciech Przywieczerski
Wicedyrektor

Protokół kontroli

Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ostródzie, ul. Mickiewicza 32, kod pocztowy: 14-100, numer statystyczny: 510827093, zwanego w dalszej treści „PCPR” lub „Centrum”.

Stanowisko dyrektora PCPR od dnia 16 lutego 1999 r. zajmuje Tomasz Podsiadło.

[dowód: akta kontroli str. 3-4]

Kontrolę przeprowadzili kontrolerzy z Najwyższej Izby Kontroli Delegatury w Olsztynie:

- Anna Brewka – specjalista kontroli państwowej na podstawie upoważnienia do kontroli nr 061178 z dnia 10 lipca 2008 r., w okresie od 11 lipca do 8 sierpnia 2008 r., z przerwą w dniu 31 lipca 2008 r.
- Barbara Zajdel – starszy inspektor kontroli państwowej na podstawie upoważnienia do kontroli nr 061184 z dnia 24 lipca 2008 r., w okresie od 24 lipca do 8 sierpnia 2008 r., z przerwą w dniu 31 lipca 2008 r.

[dowód: akta kontroli str. 1-2]

Kontrolą objęto realizację niektórych zadań w zakresie pomocy społecznej w latach 2007-2008 (I półrocze).

Ilekróć w niniejszym protokole użyto:

- *ustawa o NIK* – oznacza to ustawę z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. nr 231, poz. 1701),
- *ustawa o pomocy społecznej* – oznacza to ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. nr 64, poz. 593 ze zm.),
- *Kodeks postępowania administracyjnego* – oznacza to ustawę z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. nr 98, poz. 1071 ze zm.),
- *rozporządzenie w sprawie rodzin zastępczych* – oznacza to rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 18 października 2004 r. w sprawie rodzin zastępczych (Dz. U. nr 233, poz. 2344 ze zm.),
- *rozporządzenie w sprawie rodzinnego wywiadu* – oznacza to rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 kwietnia 2005 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. Nr 77, poz. 672),
- *rozporządzenie w sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych* – oznacza to rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 października 2007 r. w sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych (Dz. U. nr 201, poz. 1455),

- rozporządzenie w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie – oznacza to rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 2004 r. w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie (Dz. U. z 2005 r. Nr 6, poz. 45 ze zm.),
- rozporządzenia w sprawie podmiotów i kwalifikacji - oznacza to rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 6 października 2004 r. w sprawie podmiotów uprawnionych do zakładania i prowadzenia niepublicznych ośrodków adopcyjno-opiekuńczych oraz stażu pracy i kwalifikacji wymaganych od osób zatrudnionych w publicznych i niepublicznych ośrodkach adopcyjno-opiekuńczych, a także warunków lokalowych, jakimi powinny dysponować te ośrodki (Dz. U. Nr 226, poz. 2293),
- rozporządzenie w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków – oznacza to rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków (Dz. U. nr 5, poz. 46).

W toku kontroli stwierdzono, co następuje:

1. Warunki realizacji zadań związanych z pomocą społeczną.

1.1. Dane dotyczące powiatu ostródzkiego wg stanu na 31.12.2007 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba
1	Mieszkańcy powiatu	105.154
2	Gminy	9
3	Ośrodki pomocy społecznej, w tym	9
	- pracownicy socjalni zatrudnieni w tych ośrodkach	55
	- podopieczni przypadający na jednego pracownika socjalnego	1.912
4	Domy pomocy społecznej ogółem i liczba miejsc w tym prowadzone przez;	2 / 104
	- jednostki samorządu terytorialnego,	1/80
	- Kościół Katolicki i inne kościoły, związki wyznaniowe, fundacje i stowarzyszenia,	1/24
	- inne osoby prawne	-
5	Ośrodki wsparcia	1
6	Ośrodki interwencji kryzysowej	1
7	Ośrodki adopcyjno - opiekuńcze	1
8	Placówki opiekuńczo - wychowawcze	4
9	Mieszkania chronione	brak
10	Osoby objęte różnymi rodzajami pomocy społecznej przez powiatowe centrum pomocy społecznej (miejski ośrodek pomocy rodzinie)	1.986
11	Organizacje pozarządowe i stowarzyszenia działające w powiecie w sferze pomocy społecznej	49

[dowód: akta kontroli str. 5-12]

1.2. Z informacji Starosty Powiatu Ostródzkiego dotyczącej zagadnień pomocy społecznej, którymi w okresie 2007 - 2008 (I półrocze) zajmowała się Rada powiatu wynika, że:

- Podjęta 7 uchwał związanych z problematyką pomocy społecznej. Ich wykonanie, we wszystkich przypadkach powierzono Zarządowi Powiatu.
- Problematyką pomocy społecznej zajmowała się Komisja Spraw Społecznych, Porządku Publicznego i Zdrowia Rady Powiatu w Ostródzie. Plany pracy tej komisji były zatwierdzone uchwałami z dnia: 29.01.2007 r. – na 2007 r. i 28.12.2007 r. – na 2008 r. Komisja ta, przedłożyła sprawozdanie ze swej działalności w 2007 r. na sesji Rady Powiatu w dniu 26.03.2008 r.
- Komisja Rewizyjna Rady Powiatu w Ostródzie dokonała kontroli w dwóch jednostkach organizacyjnych związanych z pomocą społeczną, tj. w dniu 10.10.2007 r. – w Domu Pomocy Społecznej w Szydłaki i w dniu 03.06.2008 r. w PCPR. Komisja nie stwierdziła żadnych uchybień w pracy tych jednostek.
- Radni nie zgłaszali interpelacji dotyczących problematyki pomocy społecznej.
- W powiecie ostródzkim nie istnieje centralna baza osób objętych poszczególnymi rodzajami wsparcia.

[dowód: akta kontroli str. 5-12]

1.3. Centrum utworzone zostało uchwałą Nr IV/14/99 Rady Powiatu w Ostródzie z 18.01.1999 r. jako jednostka budżetowa. W okresie objętym kontrolą, zakres działalności PCPR określały:

- Statut, nadany uchwałą Rady Powiatu w Ostródzie z dnia 28.09.2006 r., który stanowił że PCPR realizuje zadania własne Powiatu Ostródzkiego z zakresu pomocy społecznej, w tym m.in.:
 - organizowanie i prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych,
 - przyznawanie specjalnego świadczenia pieniężnego dla osób opuszczających niektóre rodzaje placówek opiekuńczo-wychowawczych, zakładów dla nieletnich i rodzin zastępczych,
 - organizowanie opieki w rodzinach zastępczych oraz udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci.

[dowód: akta kontroli str. 13-17]

- Regulamin Organizacyjny PCPR, wprowadzony uchwałą Zarządu Powiatu w Ostródzie z 30.05.2005 r., zgodnie z którym Centrum tworzyły następujące komórki organizacyjne:
 - 1) Zespół do spraw opieki nad dzieckiem i rodziną oraz organizowania pomocy instytucjonalnej i środowiskowej („Zespół opieki nad dzieckiem i rodziną”),

- 2) Zespół ds. rehabilitacji osób niepełnosprawnych,
- 3) Zespół ds. obsługi księgowo-finansowej, płacowo-kadrowej i administracyjnej
- 4) Radca Prawny
- 5) Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności.

Zakres zadań wspólny dla wszystkich komórek obejmował m.in.:

- udzielanie informacji osobom ubiegającym się o świadczenia z pomocy społecznej;
- analiza okresowa zasadności i przyznawanych świadczeń oraz kontrola realizacji indywidualnych programów pracy z klientem i wydatkowania przyznanych świadczeń;

Zadania wynikające z rozdziału 2 ustawy o pomocy społecznej, określone były w zadaniach poszczególnych komórek merytorycznych PCPR, w tym Zespołu opieki nad dzieckiem i rodziną, które obejmowały m.in.:

- przygotowanie projektów decyzji w sprawie przyznawania świadczeń na usamodzielnienie oraz pokrywania wydatków związanych z kontynuowaniem nauki osobom opuszczającym placówki opiekuńczo - wychowawcze, rodziny zastępcze,
- współpracę z rodzinami zastępczymi, udzielanie pomocy pieniężnej tym rodzinom na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci;
- okresowe wizytowanie rodzin zastępczych, celem zbadania stopnia wywiązywania się rodziny z pełnienia funkcji rodziny zastępczej, potwierdzenie zasadności dalszego przebywania dziecka w tej rodzinie oraz współpraca w powyższym zakresie z sądem;

[dowód: akta kontroli str. 18-24]

1.3.1. W okresie objętym kontrolą, PCPR nie realizował następujących zadań określonych w artykule 19 ustawy o pomocy społecznej:

- pomoc osobom mającym trudności w integracji ze środowiskiem, które otrzymały status uchodźcy (punkt 8) – osoby takie w badanym okresie nie zgłosiły się do Centrum,
- prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej (DPS) o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób (punkt 10) – PCPR zgodnie z regulaminem przygotowywał i weryfikował dokumenty osób ubiegających się o przyjęcie do DPS oraz przygotowywał decyzje o umieszczeniu tych osób. Nie zajmował się prowadzeniem DPS, gdyż były to odrębne jednostki organizacyjne Starostwa w Ostródzie.
- prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków

- wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (punkt 11) – *Centrum nie dysponowało w badanym okresie mieszkaniami chronionymi. Mieszkań takich nie było na terenie powiatu.*
- *prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej (punkt 12) – PCPR nie prowadził takiej placówki. Zadanie to zostało zlecone przez Zarząd Powiatu Warmińsko-Mazurskiemu Stowarzyszeniu Pomocy Dziecku i Rodzinie w Szymonowie, które prowadzi od stycznia 2008 r. punkt interwencji kryzysowej przy Domu Dziecka w Szymonowie.*
 - *szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu; doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu; tworzenie i realizacji programów osłonowych (punkty 14, 15 i 16) – Centrum nie prowadziło działań w tym zakresie ze względu na brak możliwości lokalowych i finansowych.*

[dowód: akta kontroli str. 25-26]

1.3.2. Średni stan zatrudnienia w PCPR w badanym okresie (osoby/etaty) wynosił odpowiednio:

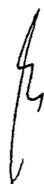
- 15 osób i 13,6 etatów na koniec 2006 r.,
- 14 osób i 12,6 etatów na koniec 2007 r.
- 16 osób i 14,5 etatów na koniec I półrocza 2008 r.

Stan zatrudnienia w PCPR według stanu na dzień 30.06.2008 r. w porównaniu do 31.12.2006 r. wzrósł łącznie o 2 osoby, w tym: 1 jako pracownik wykonujący zadania w ramach prac interwencyjnych (nieposiadający uprawnień pracownika socjalnego) w Zespole opieki nad dzieckiem i rodziną oraz 1 osoba na samodzielnym stanowisku specjalisty ds. pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych w ramach 1 etatu przeznaczonego wg regulaminu organizacyjnego Centrum dla radcy prawnego.

[dowód: akta kontroli str. 27, 35]

Dyrektor Centrum wyjaśnił, że: *nie zatrudniłem radcy prawnego, gdyż nie miałam odpowiednich środków finansowych. Poza tym Starosta Ostródzki wyraził zgodę aby PCPR korzystało z usług radcy prawnego zatrudnionego w Starostwie Powiatowym. Zaistniała jednak potrzeba zatrudnienia osoby, która zajęłaby się pozyskiwaniem zewnętrznych źródeł finansowania, tj. środków unii europejskiej z projektów systemowych Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Pracownika na tym stanowisku zatrudniłem w lutym 2008 r. Z powodu przeoczenia nie wprowadzono w tym zakresie zmian do regulaminu organizacyjnego.”.*

[dowód: akta kontroli str. 29-34]

1.3.3. Analiza akt osobowych 15 pracowników zatrudnionych w badanym okresie, wykazała, że dla 2 osób, tj. Marzeny M. zatrudnionej od 01.07.1999 r. na stanowisku młodszego referenta a od września 2004 r. na stanowisku starszego specjalisty pracy z rodziną oraz Alicji K. zatrudnionej od 01.02.2008 r. na samodzielnym stanowisku ds. pozyskiwania funduszy zewnętrznych nie ustalono aktualnego zakresu czynności.

[dowód: akta kontroli str. 28]

Kodeks pracy w art. 94 stanowi, m.in. że pracodawca jest zobowiązany w szczególności zaznajamiać pracowników podejmujących pracę z zakresem ich obowiązków, sposobem wykonywania pracy na wyznaczonych stanowiskach oraz ich podstawowymi uprawnieniami. Dyrektor PCPR wyjaśnił, że: *„Byłem przekonany, że zakresy czynności dla tych osób zostały sporządzone i przekazane tym pracownikom. Chciałbym zaznaczyć, że zgodnie z obowiązującym regulaminem organizacyjnym sprawy kadrowe należały do obowiązków głównego księgowego. Jednakże z powodu niedopatrzenia nie sprawdziłem czy faktycznie je sporządzono.”*

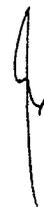
Jerzy Maślewski – Główny Księgowy PCPR wyjaśnił, że *rzeczywiście zgodnie z regulaminem organizacyjnym odpowiada za prowadzenie akt pracowniczych. Jednakże uważa, że nie do niego należy ustalanie zakresów czynności dla pracowników. Wielokrotnie próbował ustalić z Panem Dyrektorem, jakie zadania i czynności należało przypisać ww. pracownikom (w zakresach czynności). Nie otrzymał jednak żadnej konkretnej odpowiedzi, dlatego też nie sporządził pisemnej propozycji tych zakresów. W toku bieżących spraw zapomniał o braku tych dokumentów.*

[dowód: akta kontroli str. 29-34 i 36-37]

Zadania realizowane w badanym okresie przez Centrum były ujęte w zakresach czynności pracowników. Zadania te odpowiadały zadaniom określonym w ustawie o pomocy społecznej. I tak, w zakresach czynności pracowników Zespołu opieki nad dzieckiem i rodziną, ujęto m.in. następujące zadania:

- pomoc w usamodzielnianiu się i integracji ze środowiskiem osób opuszczających rodziny zastępcze, placówki opiekuńczo-wychowawcze i zakłady dla nieletnich,
- przyznawanie specjalnego świadczenia pieniężnego, przyjmowanie i weryfikowanie indywidualnych wniosków i przygotowywanie decyzji administracyjnych,
- przygotowywanie decyzji administracyjnych określających odpłatność rodziców naturalnych za pobyt ich dzieci w rodzinach zastępczych.

[dowód: akta kontroli str. 38-45]

Wszyscy pracownicy Centrum posiadali kwalifikacje zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu z dnia 2 sierpnia 2005 r. oraz rozporządzeniu z 6 maja 2005 r.

Spośród 16 pracowników Centrum 8 osób (w tym 3 osoby w Zespole opieki nad dzieckiem i rodziną) posiadały kwalifikacje pracownika socjalnego zgodnie z kryteriami określonymi w art. 116 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej.

[dowód: akta kontroli str. 28]

1.3.4. Dyrektor PCPR posiadał upoważnienia do wydawania w imieniu Starosty Ostródzkiego decyzji administracyjnych w sprawach indywidualnych z zakresu pomocy społecznej. Upoważnienia te, wydane na podstawie art. 112 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej, na czas nieokreślony (do odwołania) obejmowały m.in.:

- odpłatności, zwolnienia częściowego lub całkowitego rodziców naturalnych w związku z przebywaniem ich dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- jednorazowej pomocy pieniężnej na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjętego dziecka do rodziny zastępczej,
- pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauk, na usamodzielnienie, pomocy pieniężnej na zagospodarowanie oraz uzyskania odpowiednich warunków mieszkaniowych dla pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych.

[dowód: akta kontroli str. 46-49]

1.3.5. Podstawową bazą lokalową PCPR służącą obsłudze interesantów stanowiły pomieszczenia biurowe w budynkach przy ul. Mickiewicza 32 i przy ul. Kościuszki 2 w Ostródzie. Dane dotyczące ww. bazy przedstawia poniższe zestawienie:

Adres	Komórka organizacyjna PCPR	Pow. użytkowa	Liczba pomieszczeń biurowych	Liczba pracowników
Mickiewicza 32	1. Zespół opieki nad dzieckiem i rodziną 2. Zespół ds. rehabilitacji osób niepełnosprawnych 3. Zespół ds. obsługi księgowo-finansowej 4. Jednoosobowe stanowisko ds. pozyskiwania środków finansowych	111,74 m ²	5	11
Kościuszki 2	1. Powiatowy Zespół ds. Orzekania Niepełnosprawności	52,41 m ²	4	4

[dowód: akta kontroli str. 50]

Pomieszczenia przy ulicy Mickiewicza 32 zostały przekazane PCPR w trwały zarząd na czas nieokreślony decyzją Zarządu Powiatu w Ostródzie z dnia 19.07.2002 r., zaś pomieszczenia przy ul. Kościuszki 2 były wynajmowane przez PCPR od Powiatowego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Ostródzie (umowa z 31.12.2007 r.).

[dowód: akta kontroli str. 51-56]

W wyniku oględzin bazy lokalowej w budynku przy ul. Mickiewicza 32, ustalono m.in. że:

- budynek położony był w centrum miasta, bezpośrednio przy przystanku autobusowym komunikacji miejskiej, jego lokalizacja umożliwiała dogodny dojazd i dostęp osób zainteresowanych,
- w budynku tym oprócz PCPR znajdował się Powiatowy Urząd Pracy, prowadziły do niego dwa wejścia w tym jedno (wejście główne) miało podjazd dla osób niepełnosprawnych,
- w pomieszczeniach biurowych PCPR znajdowało się od 2-6 stanowisk pracy (z wyłączeniem pokoju Dyrektora),
- w jednym pomieszczeniu o powierzchni ok. 12 m² (nie posiadającym okien) wydzielonym z części korytarza, stało używane przez pracowników Centrum ksero, stół z krzesłami oraz zamknięte szafy biurowe w których znajdowały się materiały biurowe i część dokumentacji,
- archiwum znajdowało się w podpiwniczeniu budynku, pomieszczenie to nie posiadało okien oraz wentylacji. Było zabezpieczone drzwiami antywłamaniowymi.

We wszystkich pokojach biurowych użytkowanych przez Centrum znajdowały się czujki systemu alarmowego, który był obsługiwany przez zewnętrzną firmę ochroniarską.

[dowód: akta kontroli str. 57-58]

Dyrektor PCPR podał, że „ze względu na trudności lokalowe w Centrum nie wydzielono pomieszczenia do obsługi interesantów. W przypadkach, gdy jest potrzeba przeprowadzenia rozmowy z interesantem w o jego osobistych problemach i trudnej sytuacji bytowej, wykorzystywane jest do tego celu pomieszczenie w którym znajduje się kserokopiarka lub udostępniam mój gabinet.”

[dowód: akta kontroli str. 29-34]

1.3.6. W badanym okresie PCPR nie posiadał własnej strony Biuletynu Informacji Publicznej (BIP) i nie prowadził obsługi interesantów drogą elektroniczną. Informacje o Centrum znajdowały się na stronie BIP Starostwa Powiatowego w Ostródzie.

Oględziny zawartości stron BIP starostwa wykazały że nie zamieszczono tam wszystkich wymaganych art. 6 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.) informacji. Brak było informacji o sposobach przyjmowania i załatwiania spraw oraz o stanie przyjmowanych spraw, kolejności ich załatwiania lub rozstrzygnięcia.

[dowód: akta kontroli str. 59-66]

Dyrektor PCPR wyjaśnił że: „większość danych wymaganych ustawą o dostępie do informacji publicznej jest umieszczona na stronie Starostwa Powiatowego, dlatego też nie widziałem potrzeby zakładania oddzielnej strony BIP dla PCPR i ponoszenia z tego tytułu dodatkowych kosztów. Poza tym nie byłem świadomy że nie umieszczono tam wszystkich wymaganych danych i informacji dlatego też nie występowałam o rozszerzenie jej zakresu. Chciałbym zaznaczyć, że planujemy utworzenie naszej własnej strony w II połowie bieżącego roku.”

[dowód: akta kontroli str. 29-34]

1.4. Współpraca z innymi organami i organizacjami

PCPR realizował swe zadania na terenie powiatu ostródzkiego w obrębie 9 gmin, w tym: 1 miejska – Ostróda, 3 wiejsko – miejskie (Miasto i Gmina Miłomłyn Morąg, Miłakowo), 5 wiejskich (Gmina Dąbrówno Grunwald, Łukta, Małdyty, Ostróda).

W okresie objętym kontrolą, Centrum realizując swe zadania utrzymywało stały kontakt z Sądem, Policją, Gminnymi i Miejskimi Ośrodkami Pomocy Społecznej oraz organizacjami pozarządowymi realizującymi zadania pomocy społecznej. Współpraca ta dotyczyła m.in. wymiany informacji o:

- środowisku rodzin naturalnych dzieci znajdujących się w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- sytuacji osób niepełnosprawnych oraz ludzi starszych ubiegających się o miejsce DPS,
- możliwości dodatkowych działań (pozyskania środków) w ramach konkursów, programów itp.

Współpraca ta była dokumentowana w formie pism, notatek służbowych oraz protokołów z posiedzeń i spotkań.

[dowód: akta kontroli str. 67-69]

Jak podała Marzena Marchlewska – specjalista pracy z rodziną w Centrum *uczestniczyła ona w prowadzonych przez Policję przesłuchaniach osób nieletnich w przypadku gdy nie było kontaktu z ich opiekunami prawnymi. Były to typowe działania interwencyjne na okoliczność przestępstw i wykroczeń popełnionych przez nieletnich. W ciągu 2007 r. odnotowano kilkanaście takich przypadków a w pierwszym półroczu 2008 r. było już kilka takich przypadków. Dotyczy to najczęściej dzieci, uciekinierów. Przesłuchania te miały miejsce na komendzie Policji w godzinach pracy PCPR, na zakończenie każdego przesłuchania był sporządzany protokół, który był przeze mnie podpisywany. PCPR nie otrzymywał zgłoszeń o patologii i przemocy w rodzinie bezpośrednio ze środowiska. Takie zgłoszenia otrzymywaliśmy bezpośrednio od instytucji takich jak Sąd, Szkoła, Prokuratura, Policja*

i Ośrodki Pomocy Społecznej. Działania Centrum polegały na zabezpieczeniu dobra dziecka poprzez umieszczenie w odpowiedniej placówce lub rodzinie zastępczej. W latach 2007-2008 (I półrocze) odnotowano łącznie 5 takich zdarzeń i dotyczyły one łącznie 14 dzieci. Centrum w tym zakresie nie prowadzi oddzielnych rejestrów, gdyż cała dokumentacja znajduje się w indywidualnych teczkach dzieci.

[dowód: akta kontroli str. 70-71]

2. Realizacja zadań własnych wynikających z art. 19 ustawy o pomocy społecznej

2.1. PCPR opracował „Strategię rozwiązywania problemów społecznych w Powiecie Ostródzkim do 2013 r.”, która została przyjęta uchwałą Rady Powiatu w Ostródzie w dniu 27.02.2008 r. Dokument ten, został udostępniony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego w Ostródzie.

[dowód: akta kontroli str. 72-85]

Zespół ds. opracowania ww. Strategii został powołany uchwałą Zarządu Powiatu w Ostródzie z dnia 16.05.2007 r. W skład zespołu wchodził: Dyrektor i jeden z pracowników PCPR, Sekretarz Powiatu, podinspektor Wydziału Rozwoju Lokalnego Starostwa oraz Dyrektor Świetlicy Terapeutycznej. Zespół ten, po uchwaleniu strategii miał dokonywać jej aktualizacji oraz oceny realizacji.

Opracowanie Strategii poprzedzono diagnozą problemów społecznych występujących w poszczególnych gminach powiatu. W okresie od kwietnia do końca września 2007 r.:

- wystąpiono z pismami do wszystkich urzędów gmin, ośrodków pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Komendy powiatowej Policji i organizacji pozarządowych, takich jak: Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Potrzebującym, Komenda Hufca ZHP, Morąskie Stowarzyszenie Wspierania Rodzin, Stowarzyszenie na Rzecz Pomocy Społecznej, Warmińsko-Mazurskie Stowarzyszenie Ludzi Niepełnosprawnych „ALFA”, Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości ATUT – z prośbą o udzielenie informacji m.in. w zakresie: prowadzonych działań na rzecz propagowania zdrowego stylu życia, profilaktyki uzależnień, przeciwdziałania przemocy i przestępczości wśród dzieci i młodzieży, liczby osób objętych pomocą społeczną, liczby osób skierowanych na badanie w celu stwierdzenia uzależnienia, ilości spraw skierowanych do sądu za stosowanie przemocy wobec członków rodziny, ilości podejmowanych interwencji domowych.

- zorganizowano dla wyłonionych 5 obszarów problemowych warsztaty w których uczestniczyło łącznie 46 osób (od 5 do 14 osób na jednym spotkaniu) reprezentujących ww. instytucje i organizacje społeczne.

[dowód: akta kontroli str. 86-90]

Główne założenie Strategii dotyczyło stworzenia spójnego systemu rozwiązywania problemów społecznych, aby w 2013 r. Powiat Ostródzki był obszarem: zapewniającym bezpieczeństwo socjalne swoim mieszkańcom, który troszczy się o dobrą kondycję rodziny, osób niepełnosprawnych i starszych, gdzie współpraca instytucji publicznych i organizacji pozarządowych odbywa się w sposób aktywny.

Realizacja tych założeń została uszczegółowiona poprzez określenie głównych obszarów problemowych, celów strategicznych i celów operacyjnych oraz proponowanych działań. I tak np. w obszarze problemowym „Kryzys i przemoc w rodzinie” – celem strategicznym była „prawidłowo funkcjonująca rodzina”, celem operacyjnym „inicjowanie powstawania systemu wspierania rodzin w sytuacjach problemowych”, proponowane działania to: utworzenie infrastruktury specjalistycznych usług i poradnictwa rodzinnego (m.in. telefon zaufania), opracowanie lokalnej informacji o instytucjach świadczących pomoc rodzinie, doskonalenie i szkolenie kadr zawodowych pracujących na rzecz rodziny oraz współpraca z organizacjami działającymi lokalnie.

Działania ujęte w ww. Strategii przypisano do 5 obszarów problemowych, tj.: długotrwałe bezrobocie, kryzys i przemoc w rodzinie, marginalizacja grup społecznych, alienacja ludzi starszych i niepełnosprawnych oraz niewykorzystany potencjał partnerów społecznych. Uwzględniały one (w sposób ogólny) wszystkie zadania powiatu wynikające z ustawy o pomocy społecznej. W Strategii nie określono wskaźników realizacji poszczególnych działań ani terminów i kosztów ich realizacji.

W części dotyczącej finansowania oraz wdrażania i monitorowania odnotowano m.in., że:

- warunkiem wprowadzenia Strategii jest zapewnienie w corocznym budżecie Powiatu środków na realizację przyjętych zadań,
- w ramach cyklicznych spotkań, a w szczególności w ramach zespołów problemowych opracowywane będą kolejne projekty aktualizujące strategię.

[dowód: akta kontroli str. 73-85]

Rada Powiatu w Ostródzie uchwałą z 26.03.2008 r. przyjęła „Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych”, jako jeden z programów wykonawczych (operacyjnych) wynikających ze Strategii. Określał on m.in.: wyszczególnione zadania, które były przypisane do poszczególnych działań, realizatorów i współpartnerów dla poszczególnych działań,

wskaźniki i mierniki z określeniem stanu wyjściowego i końcowego. Nie określono w nim kosztów realizacji poszczególnych zadań. W części dotyczącej finansowania podano, że będzie to uzależnione od wielkości środków finansowych Samorządu Powiatu ostródzkiego, część zadań będzie finansowana ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, ze środków zewnętrznych (funduszy strukturalnych).

[dowód: akta kontroli str. 91-98]

PCPR w dniu 24.06.2008 r. rozpoczął prace nad opracowaniem „Programu opieki nad dzieckiem i rodziną w Powiecie ostródzkim na lata 2009-2013”. Skierował pisma do Komendy Powiatowej Policji w Ostródzie oraz do wszystkich ośrodków pomocy społecznej na terenie powiatu o udzielenie informacji na temat przemocy w rodzinie, przestępstw nieletnich itp.

[dowód: akta kontroli str. 99]

Jak podał Dyrektor PCPR, strategia ta została zatwierdzona dopiero w 2008 r., gdyż nie posiadałem wcześniej na ten cel środków finansowych ani możliwości kadrowych. Przyjęta dnia 27.02.2008 r. Strategia rozwiązywania problemów społecznych w Powiecie Ostródzkim jest w początkowej fazie realizacji. Obecnie trwają prace nad przygotowaniem programów operacyjnych, w których zawarte będą szczegółowe zadania przypisane do realizacji odpowiednim jednostkom. Programy te będą także zawierały dane w zakresie kosztów realizacji zadań oraz źródeł ich finansowania. Do dnia dzisiejszego nie oceniano stopnia realizacji Strategii ani nie opublikowano informacji o jej realizacji, gdyż minął za krótki okres od jej przyjęcia. Najszybciej można będzie dokonać ewaluacji po upływie 1 roku od zatwierdzenia strategii.

[dowód: akta kontroli str. 29-34]

2.2. Poradnictwo specjalistyczne

W badanym okresie Dyrektor PCPR zatrudniał na umowę zlecenie 3 specjalistów prowadzących Punkt konsultacyjno-informacyjny dla ofiar przemocy („Punkt”). Punkt ten znajdował się w budynku Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostródzie, przy pełnomocniku Burmistrza Ostródy ds. rozwiązywania problemów alkoholowych. Utrzymanie Punktu było finansowane w całości ze środków zewnętrznych uzyskanych przez PCPR od Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

W badanym okresie „Punkt” funkcjonował w od 19.03.2007 r. do 31.12.2007 r. z przerwą wakacyjną w miesiącach lipiec i sierpień oraz w od 20.05.2008 r. do 30.06.2008 r. Specjaliści zatrudnieni w tym okresie przez Dyrektora PCPR byli zobowiązani do przedkładania

miesięcznych sprawozdań z przeprowadzonych dyżurów, z których wynikało, że w 2007 r. z porad skorzystało łącznie 275 osób, a w I półroczu 2008 r. – 53 osoby.

Porady polegające głównie na pomocy w przygotowaniu wniosków, skierowaniu do specjalistów, przekazaniu informacji itp. były także udzielane przez 4 pracowników PCPR posiadających kwalifikacje pracownika socjalnego. Porady te były udzielane na bieżąco w godzinach pracy PCPR na stanowiskach pracy. Nie prowadzono w tym zakresie odrębnych rejestrów.

[dowód: akta kontroli str. 100-102]

2.3. Rodziny zastępcze

W badanym okresie, sprawami rodzin zastępczych w PCPR zajmował Zespół opieki nad dzieckiem i rodziną składający się z 4 pracowników, spośród których:

- 1 osoba nie posiadała kwalifikacji pracownika socjalnego - zatrudniona od 29.10.2007 r. na stanowisku pracownika I stopnia wykonującego zadania w ramach prac interwencyjnych,
- 1 osoba która posiadała od 25.06.2003 r. kwalifikacje pracownika socjalnego - zatrudniona od 01.10.2004 r. na stanowisku starszego specjalisty pracy z rodziną,
- 2 osoby posiadające kwalifikacje pracownika socjalnego zatrudnione na tych stanowiskach, tj.: Sabina S. – zatrudniona w PCPR od 16.05.2005 r. przebywała w okresie od 01.10.2007 r. do dnia kontroli NIK na zwolnieniach lekarskich i urlopie (macierzyńskim) i Justyna W. – zatrudniona w okresie od 01.06.2006 r. do 31.12.2007 r. na stanowisku aspiranta pracy socjalnej, a od 01.01.2008 r. na stanowisku pracownika socjalnego.

[dowód: akta kontroli str. 38-43 i 103]

2.3.1. Wg stanu na 30.06.2008 r. w Powiecie ostródzkim funkcjonowało 149 rodzin zastępczych, w których umieszczonych było 213 dzieci, w tym 130 rodzin spokrewnionych z dzieckiem (87,2%), w których przebywało 171 dzieci (80,3%). Dane w zakresie rodzin zastępczych wraz z liczbą umieszczonych w nich dzieci przedstawia poniższe zestawienie:

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na dzień:		
		31.12.2006 r.	31.12.2007 r.	30.06.2008 r.
1.	Liczba rodzin ogółem i liczba umieszczonych w nich dzieci z tego:	135/187	144/203	149/213
1.1.	- spokrewnionych z dzieckiem	121/163	127/170	130/171
1.2.	- niespokrewnionych z dzieckiem, z tego:	11/16	12/23	13/27
1.3.	- zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem, z tego:	3/8	5/10	6/15
1.3.1.	- wielodzietnych	1/-	3/5	*2/10
1.3.2.	- specjalistycznych	-/-	-/-	-/-
1.3.3.	- o charakterze pogotowia rodzinnego	2/8	2/5	2/5

*dodatkowo PCPR finansuje 2 rodziny zamieszkałe na terenie innych powiatów (Iława i Szczytno), które zostały przeszkolone przez Katolicki Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy w Ostródzie i objęły opieką 9 dzieci z trenu powiatu ostródzkiego.

[dowód: akta kontroli str. 104]

2.3.2. W badanym okresie rozwiązano łącznie 37 rodzin zastępczych (31 - w 2007 r. i 6 do 30.06.2008 r.), w tym:

- 24 na wniosek rodziny zastępczej, z tego 15 w związku z usamodzielnieniem się wychowanka, 4 - zmianą miejsca zamieszkania, 3 - trudnościami wychowawczymi z podopiecznymi, 2 - osiągnięciem pełnoletności przez matkę biologiczną dziecka.
- 8 na wniosek Sądu, z tego: 4 w związku z trudnościami wychowawczymi z małoletnimi, 2 - śmiercią rodziny zastępczej, 1 - niewywiązywaniem się z funkcji rodziny zastępczej, 1 - z przemocą w rodzinie zastępczej,
- 3 na wniosek rodzica biologicznego w związku z chęcią powrotu dziecka do rodziny naturalnej (2 przypadki) i z problemami wychowawczymi,
- 2 na wniosek rodzeństwa dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej w związku z niewywiązywaniem się z funkcji rodziny zastępczej.

[dowód: akta kontroli str. 105-107]

2.3.3. W okresie objętym kontrolą, zadania realizowane przez PCPR nie obejmowały działań w zakresie:

- inicjowania nowych rodzin zastępczych,
- promowania tej formy opieki nad dzieckiem,
- prowadzenia banku danych o rodzinach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej,
- przeprowadzania wywiadów środowiskowych przed ustanowieniem rodziny zastępczej, dotyczących stwierdzenia czy spełnione są warunki określone w art. 73 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej,
- przygotowania rodzin zastępczych na przyjęcie dziecka,
- szkolenia kandydatów na rodziny zastępcze i osób stanowiących rodziny zastępcze.

[dowód: akta kontroli str. 108]

Zadania te, były przekazane przez Zarząd Powiatu Ostródzkiego do realizacji Katolickiemu Ośrodkowi Adopcyjno-Opiekuńczemu Archidiecezji Warmińskiej („Ośrodkowi”) na podstawie umowy z 02.02.2007 r. oraz z 08.02.2008 r., zgodnie z którymi odpowiadał on m.in. za:

- prowadzenie działalności edukacyjnej i upowszechniającej tworzenie rodzin zastępczych,

- przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz rodzinnych wywiadów środowiskowych dotyczących kandydatów zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej albo prowadzenia placówki rodzinnej,
- prowadzenie szkoleń oraz wydawanie kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zaświadczeń kwalifikacyjnych, o których mowa w przepisach o pomocy społecznej.

Centrum, zgodnie z § 1 pkt 2 ww. umów sprawowało nadzór merytoryczny nad realizacją tych zadań.

[dowód: akta kontroli str. 109-118]

Pracownik PCPR przeprowadził w dniach od 3 do 5 grudnia 2007 r. kontrolę w Katolickim Ośrodku Adopcyjno-Opiekuńczym, która obejmowała realizację zadań zleconych umową z 02.02.2007 r. Stwierdzono m.in. że Ośrodek:

- prowadził rejestr kandydatów zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz do prowadzenia placówki rodzinnej, rejestr szkoleń dla ww. kandydatów, zeszyt protokołów dotyczących kwalifikacji rodzin zastępczych,
- w 2007 r. w szkoleniach dla kandydatów zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej wzięły udział 4 niespokrewnione z dzieckiem rodziny zastępcze, w tym jedna o charakterze pogotowia rodzinnego. Ostatecznie 2 rodziny otrzymały zaświadczenie kwalifikacyjne a jedna dyplom ukończenia szkolenia.

W protokole kontroli zatwierdzonym przez Dyrektora PCPR oraz Dyrektora Ośrodka nie odnotowano uwag ani nie sformułowano zaleceń dotyczących realizacji ww. umowy.

[dowód: akta kontroli str. 119-130]

PCPR w ramach nadzoru nad realizacją umowy z 08.02.2008 r. zaplanował w listopadzie 2008 r. przeprowadzenie kontroli Ośrodka w zakresie realizacji tej umowy.

[dowód: akta kontroli str. 131]

2.3.4. W latach 2007-2008 (I półrocze) Centrum otrzymało łącznie 6 pism od Sądów (przed wydaniem postanowienia) w sprawie wyrażenia opinii o umieszczeniu dziecka w rodzinie zastępczej (1- w 2007 r. i 5 w 2008 r.). Nie odnotowano przypadku wydania przez Centrum negatywnej opinii w tym zakresie.

W 2007 r. PCPR otrzymał łącznie 30 postanowień o utworzeniu nowych rodzin zastępczych, a w I półroczu 2008 – 10 rodzin.

[dowód: akta kontroli str.132]

2.3.5. PCPR w badanym okresie, w ramach nadzoru nad sytuacją opiekuńczo-wychowawczą dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych przeprowadziło łącznie 533 wywiady

środowiskowe. Liczbę wywiadów środowiskowych przeprowadzonych w badanym okresie przez pracowników Centrum przedstawia poniższe zestawienie:

	od 01.01.2007 r. do 31.12.2007 r.	od 01.01.2008 r. do 30.06.2008 r.	Razem
Liczba wywiadów środowiskowych ogółem, w tym:	365	168	533
- w rodzinach zastępczych	193	91	284
- u rodziców biologicznych	11	13	24
- u wychowanków usamodzielniających się	135	46	181
- innych	26	18	44

Rozporządzenie w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego w § 3 stanowi, m.in. że wywiad przeprowadza pracownik socjalny za okazaniem legitymacji pracownika socjalnego.

W badanym okresie legitymacje takie posiadały 2 osoby, które przeprowadziły odpowiednio po 336 i 197 wywiadów środowiskowych ogółem. Pracownicy PCPR przeprowadzali wywiady środowiskowe u rodziców biologicznych zamieszkałych na terenie powiatu ostródzkiego (z wyłączeniem miasta Ostróda). W przypadku zamieszkania rodziców biologicznych na terenie miasta Ostróda wywiady te przeprowadzali pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostródzie (MOPS). Każdorazowo na podstawie prośby kierowanej do Dyrektora MOPS, w której wskazywane były nazwiska osób u których należało przeprowadzić wywiad.

[dowód: akta kontroli str. 133-134]

Dyrektor PCPR podał, że: *praktycznie od utworzenia Centrum borykam się z ewidentnym niedoborem pracowników socjalnych, a wynika to głównie z problemów finansowych. Nie mieliśmy wystarczających środków na zatrudnienie pracowników socjalnych (osób posiadających kwalifikacje). Jeżeli chodzi o zatrudnienie pani Marzeny M. na ww. stanowisku to byłem przekonany że ukończone przez nią magisterskie studia pedagogiczne nie są wystarczającymi kwalifikacjami do zatrudnienia na stanowisku pracownika socjalnego. Nie miałem świadomości, że przepisy w tym zakresie uległy zmianie (od 1 kwietnia 2007 r.).*

[dowód: akta kontroli str. 29-34]

2.3.6. W okresie objętym kontrolą PCPR udzielił pomocy pieniężnej rodzinom zastępczym (bez pomocy na usamodzielnianie się wychowanków) w łącznej wysokości 2.561 tys. zł, w tym: 2.290 tys. zł - na częściowe pokrycie comiesięcznych kosztów utrzymania dzieci z tego:

- 1.621 tys. zł dla 162 rodzin (łącznie z rodzinami rozwiązanymi i nowo utworzonymi) w 2007 r.
- 869 tys. zł (149 rodzin) - w I półroczu 2008 r.

W pomocy tej - 64 tys. zł (2,5%) stanowiły dodatki z tytułu sprawowania opieki nad dziećmi niespokrewnionymi (37 tys. zł dla łącznie 15 rodzin w 2007 r. i 27 tys. zł dla 14 rodzin w I półroczu 2008 r.). Dane w tym zakresie przedstawia poniższe zestawienie:

L.p.	Wyszczególnienie	Stan na dzień:					
		31.12.2006 r.		31.12.2007 r.		30.06.2008 r.	
		Liczba rodzin*	Kwota pomocy [zł]	Liczba rodzin*	Kwota pomocy [zł]	Liczba rodzin*	Kwota pomocy [zł]
1	Udzielona pomoc pieniężna ogółem (poza pomocą na usamodzielnienie)	155	1.495.018,28	162	1.676.087,20	149	905.346,15
1.1.	Comiesięczna pomoc na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka	155	1.449.583,68	162	1.621.035,75	149	869.276,85
1.2.	Jednorazowa pomoc na pokrycie wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka	10	16.611,50	13	17.664,45	8	8.729,10
1.3.	Dodatki z tytułu sprawowania opieki nad dzieckiem	10	28.823,10	14	37.387,00	14	27.340,20
1.4.	Inne rodzaje pomocy finansowej (jakie)	0	0,00	0	0,00	0	0,00

*obejmuje łączną liczbę rodzin funkcjonujących w danym okresie

[dowód: akta kontroli str. 135]

Przeprowadzona w toku kontroli analiza losowo wybranych akt dotyczących 30 rodzin zastępczych (w tym 6 rodzin niespokrewnionych), pod kątem prowadzonego przez Centrum nadzoru nad sytuacją opiekuńczo wychowawczą, wykazała że w okresie od 01.01.2007 r. do 30.06.2008 r. w rodzinach tych przeprowadzono łącznie 57 wywiadów środowiskowych, z tego w badanym okresie przeprowadzono w:

- 10 rodzinach - po jednym wywiadzie, w tym w 7 z nich nie przeprowadzono kolejnego wywiadu a od daty przeprowadzenia ostatniego wywiadu do dnia 30.06.2008 r. upłynęło od 269 do 444 dni,
- 13 rodzinach - po 2 wywiady, z tego w 9 przypadkach pomiędzy datami przeprowadzenia wywiadów upłynęło od 259 dni do 370 dni, a w 4 przypadkach od daty przeprowadzenia ostatniego wywiadu do dnia 30.06.2008 r. upłynęło od 241 do 322 dni,
- 7 rodzinach - po 3 wywiady, z tego w 6 przypadkach okres pomiędzy datami przeprowadzenia poszczególnych wywiadów wynosił od 204 do 276 dni.

[dowód: akta kontroli str. 136-137]

Ustawa o pomocy społecznej w art. 107 ust. 4 stanowi m.in. że w przypadku osób korzystających ze stałych form pomocy aktualizację rodzinnego wywiadu środowiskowego sporządza się nie rzadziej niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

Dyrektor Centrum wyjaśnił, że: *Opóźnienia te wynikały z naszych problemów kadrowych. Praktycznie w tym okresie dysponowałem 1 pracownikiem socjalnym, nie posiadałem także żadnego środka transportu. Co roku informowałem Radę i Zarząd Powiatu Ostródzkiego o tych problemach zarówno w formie pisemnej jak i ustnej podczas spotkań. Niestety pozostało to bez odzewu.*

[dowód: akta kontroli str. 29-34]

Analiza zawartości 30 badanych teczek rodzin zastępczych wykazała, m.in. że w:

- wszystkich teczkach znajdowały się postanowienia sądów o powierzeniu dzieci opiece rodzin zastępczych oraz wywiady środowiskowe, o których mowa w § 2 rozporządzenia w sprawie rodzinnego wywiadu wraz z oceną sytuacji opiekuńczo-wychowawczej dziecka.
- 23 tečky zawierały wnioski o udzielenie pomocy na częściowe pokrycie kosztów, w pozostałych 7 teczkach brak było tych wniosków – dotyczyło to rodzin zastępczych ustanowionych w latach 1991-1999.
- 6 przypadkach w dokumentacji znajdowały się wnioski o pomoc jednorazową złożone w latach 2007-2008 (I półrocze) wraz z decyzjami przyznającymi tą pomoc (5) i odmawiającymi jej przyznanie (1) podpisanymi przez Dyrektora PCPR. Decyzje te wydane były w terminie od 2-29 dni od daty wpływu wniosku o udzielenie pomocy, tj. w terminie nie przekraczającym 1 miesiąca - zgodnie z art. 35 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego. Od decyzji odmawiającej przyznanie pomocy nie złożono odwołań.
- 10 przypadkach, w tym jeden dotyczył rodziny niespokrewnionej z dzieckiem (od 01.07.2006 r.) w dokumentacji odnotowano, że rodzina nie uczestniczyła w szkoleniu o którym mowa w art. 83 ust.1 ustawy o pomocy społecznej, a w 5 – brak było danych w tym zakresie.

[dowód: akta kontroli str. 138-141]

Zgodnie z art. 77 ust. 1 i 3 ustawy o pomocy społecznej rodziny zastępcze uczestniczą w szkoleniu organizowanym przez powiatowe centrum pomocy rodzinie lub, na jego zlecenie, przez ośrodek adopcyjno-opiekuńczy. Szkolenie niespokrewnionych z dzieckiem rodzin zastępczych prowadzi się według programów szkolenia zatwierdzonych przez

ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego. Ponadto w § 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie rodzin zastępczych zapisano, m.in. że centrum pomocy kieruje kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej na szkolenie, o którym mowa w art. 83 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

Ewelina Rodziewicz – zajmująca się obsługą rodzin zastępczych w PCPR od października 2007 r. podała: *Nie potrafię wyjaśnić dlaczego w dokumentach tych odnotowano że rodziny te nie uczestniczyły w szkoleniach, ani z jakich przyczyn część z nich nie uczestniczyła w szkoleniach. PCPR od 2007 r. nie kierowało rodzin zastępczych na szkolenia o których mowa w art. 83. ust. 1 ustawy o pomocy społecznej. Informacja o konieczności przeprowadzenia szkoleń dla rodzin zastępczych wraz z listą tych rodzin była przekazywana w miarę potrzeb do Katolickiego Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego, który zgodnie z umową zawartą ze Starostwem przeprowadza szkolenia w tym zakresie. Na przykład w 2005 r. i 2006 r. Katolicki Ośrodek przesłał do PCPR listę rodzin które uczestniczyły w szkoleniach. Z powodu przeoczenia dane w zakresie odbytych szkoleń nie były odnotowywane w teczkach rodzin zastępczych. PCPR nie zawiadamiał pisemnie rodziców o terminach szkoleń, gdyż czynność tą wykonywał bezpośrednio Katolicki Ośrodek. Informacja o potrzebie odbycia szkolenia jest przekazywana rodzinom zastępczym przez pracowników socjalnych PCPR w formie ustnej podczas wywiadów środowiskowych.*

[dowód: akta kontroli str. 142-148]

Dyrektor Centrum wyjaśnił, że PCPR w badanym okresie nie kierował, żadnych kandydatów na utworzenie rodzin zastępczych na szkolenia o których mowa w art. 83 ust. 1. Prowadziliśmy w tym zakresie jedynie społeczną kampanię informacyjno-reklamową podając, że w imieniu PCPR szkolenia te prowadzi Katolicki Ośrodek Adopcyjno- Opiekuńczy w Ostródzie. W przypadku rodzin zastępczych już utworzonych przez sąd z reguły kierowaliśmy rodziców na szkolenia do Katolickiego Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego. Brak odnotowania faktu odbycia szkoleń przez ww. rodziny lub brak odbycia przez nie tych szkoleń wynikał z niedopatrzenia pracownika prowadzącego dokumentację rodzin zastępczych.

[dowód: akta kontroli str. 29-34]

- 16 przypadkach dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych posiadały swoje dochody (renty rodzinne, zasiłki pielęgnacyjne lub alimenty), których wysokość w latach 2007-2008 (I półrocze) była udokumentowana.

Wysokość przyznanej pomocy na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka mieściła się w przedziale od 227,47 zł miesięcznie (40% podstawy pomniejszone o 50%

dochodu dziecka) do 1.241,1 zł (dzieci do 7 roku życia z orzeczoną stopniem niepełnosprawności 80% podstawy pomniejszone o 50% dochodu dziecka). Rodziny niespokrewnione z dzieckiem otrzymały także dodatek w wysokości 164,70 zł (10% podstawy) miesięcznie na każde z dzieci.

[dowód: akta kontroli str. 149-153]

- 3 teczkach brak było odpisów aktów urodzenia dzieci, w 17 – potwierdzenia miejsca zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w rodzinie zastępczej, a w 20 - zameldowania dziecka w rodzinie zastępczej. Dotyczyło to m.in. 4 rodzin zastępczych ustanowionych po dniu 1 kwietnia 2007 r. (wejściu w życie art. 4b ustawy o pomocy społecznej).

[dowód: akta kontroli str. 149]

Zgodnie z art. 74 ust. 4 b ustawy o pomocy społecznej, dotychczasowy opiekun dziecka, za pośrednictwem powiatowego centrum pomocy rodzinie, przekazuje rodzinie zastępczej m.in. odpis aktu urodzenia dziecka, a w przypadku sierot lub półsierot również odpis aktu zgonu zmarłego rodzica.

Ewelina Rodziewicz wyjaśniła, że: *brak ww. dokumentów w teczkach badanych rodzin zastępczych wynikał z przeoczenia osoby prowadzącej tą dokumentację. Braki te dotyczyły głównie dokumentacji rodzin założonych w latach 90.*

[dowód: akta kontroli str. 142-143]

- 10 przypadkach Centrum nie poinformowało w okresie od 01.01.2007 r. do 30.06.2008 r. sądu opiekuńczego o sytuacji osobistej dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej w oparciu o przeprowadzone wywiady. W pozostałych 20 przypadkach, zawiadomienia te (wywiady środowiskowe) były przekazywane w odpowiedzi na pisemny wniosek Sądu w terminie od 1 do 14 dni od daty otrzymania pisma. We wszystkich badanych przypadkach PCPR nie przekazał w badanym okresie informacji do sądu opiekuńczego o sytuacji rodziny naturalnej dziecka w oparciu o wywiady środowiskowe.

Rozporządzenie w sprawie rodzin w § 8 stanowi m.in. że Centrum informuje właściwy sąd opiekuńczy o całokształcie sytuacji osobistej dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej oraz sytuacji rodziny naturalnej dziecka co najmniej raz w roku, w oparciu o przeprowadzony rodzinny wywiad środowiskowy.

[dowód: akta kontroli str. 149] 2.24

Dyrektor PCPR wyjaśnił, że: *Od wielu lat stosowaliśmy taką praktykę, że jedynie na podstawie pism Sądu przekazywaliśmy kserokopie wywiadów dotyczących małoletnich umieszczonych w rodzinach zastępczych. W latach 2007-2008 (I półrocze) nie*

przekazywaliśmy do Sądów informacji dotyczących sytuacji rodziców naturalnych, gdyż Sąd nie występował do nas o taką informację. Przedmiotowych informacji nie przekazywałem do Sądu, gdyż błędnie zinterpretowałem przepis, który zobowiązywał PCPR do przekazywania informacji raz do roku.

[dowód: akta kontroli str. 29-34]

- We wszystkich przypadkach w dokumentacji znajdowały się decyzje Dyrektora PCPR w sprawie opłat za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej lub pisemne adnotacje o przyczynie braku wystawienia tych decyzji. I tak, w latach 2007-2008 (I półrocze) w:
 - 14 przypadkach udokumentowano brak możliwości wystawienia decyzji dla obojga rodziców z powodu braku możliwości ustalenia miejsca pobytu, śmierci lub wnoszenia alimentów,
 - 16 przypadkach wystawiono decyzje przynajmniej dla jednego z rodziców w sprawie zwolnienia z opłat (na czas określony), w tym 1 decyzja (z 13.03.2008 r.) dotyczyła zwolnienia częściowego na okres od 01.01.2008 r. do 31.12.2008 r. (opłata w wysokości 177,64 zł miesięcznie.).

[dowód: akta kontroli str. 154-156 i 177-178]

2.3.7. Dane w zakresie liczby oraz wysokości udzielonej pomocy pieniężnej na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki, zagospodarowanie w formie rzeczowej oraz w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, przeznaczonej dla wychowanków rodzin zastępczych, przedstawia poniższe zestawienie:

Lp.	Wyszczególnienie udzielonej pomocy:	Stan na dzień (od początku danego roku):					
		31 grudnia 2006 r.		31 grudnia 2007 r.		30 czerwca 2008 r.	
		liczba osób	kwota pomocy (zł)	liczba osób	kwota pomocy (zł)	liczba osób	kwota pomocy (zł)
1.	- na usamodzielnienie	1	4 863	3	14 823	1	4 941
2.	- na kontynuowanie nauki	70	349 929	76	342 771	56	121 541
3.	- w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych	6	5 449	4	4 103	1	900
4.	- na zagospodarowanie w formie rzeczowej	10	31 085	6	19 764	2	6 588
5.	- w uzyskaniu zatrudnienia	-	-	-	-	-	-

Spośród udzielonej pomocy na kontynuowanie nauki, wg stanu na koniec 2007 r.: 3 osoby otrzymały pomoc na kontynuację nauki w szkole zawodowej, 21 – w liceum lub technikum, 31 – w szkole policealnej oraz 21 – na studiach wyższych.

[dowód: akta kontroli str. 157-158]

W badanym okresie PCPR otrzymało łącznie 38 wniosków od usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych, w sprawie przyznania im pomocy pieniężnej, w tym 23

wnioski dotyczyły pomocy na kontynuowanie nauki, 6 - na zagospodarowanie, 4 - na usamodzielnianie i 3 - na uzyskanie odpowiednich warunków mieszkaniowych. Spośród 38 ww. wniosków 2 dotyczące pomocy na kontynuowanie nauki zostały rozpatrzone negatywnie z uwagi na uzasadnione przypuszczenie, że pomoc pieniężna zostanie wykorzystana niezgodnie z celem, na jaki została przyznana (art. 89 ust.7 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej).

[dowód: akta kontroli str. 159]

W wyniku analizy losowo wybranych 30 akt dotyczących usamodzielniania się wychowanków rodzin zastępczych, tj. pomocy na kontynuowanie nauki, zagospodarowanie, usamodzielnienie oraz częściowe pokrycie wydatków związanych z wynajmem stancji, ustalono m.in. że:

- we wszystkich teczkach znajdowały się:
 - dokumenty przedkładane przez osoby usamodzielniające się na początku każdego z semestru nauki dotyczące kontynuowania nauki, tj. zgodnie z § 4 pkt 2 rozporządzenia w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnianie,
 - kwestionariusze przeprowadzonych wywiadów środowiskowych w badanym okresie w terminach określonych w art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej, tj. nie rzadziej niż co 6 miesięcy,
 - postanowienia sądu o umieszczeniu osoby w placówce opiekuńczo-wychowawczej,
- w 29 przypadkach w dokumentach znajdowały się pisma wyznaczające opiekunów usamodzielnienia, z tego w:
 - 6 przypadkach pisma te były sporządzone w terminie od 5 do 25 dni po osiągnięciu pełnoletności przez wychowanka rodziny zastępczej,
 - 5 w terminie od 8 do 32 dni przed datą osiągnięcia pełnoletności,
 - 17 w terminie od 66 do 402 dni przed datą osiągnięcia pełnoletności,
 - 1 przypadku na dokumencie dotyczącym wyznaczenia opiekuna i planie usamodzielniania wychowanka rodziny zastępczej nie odnotowano daty.
- w 1 przypadku brak było pisma wskazującego opiekuna usamodzielniania.

[dowód: akta kontroli str. 160-165]

Rozporządzenie w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnianie w § 2 stanowi m.in. że warunkiem przyznania pomocy pieniężnej na usamodzielnienie i pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki jest wskazanie przez osobę usamodzielniającą się co najmniej na dwa miesiące przed osiągnięciem przez nią pełnoletności danych osobowych osoby, która

podejmuje się pełnienia funkcji opiekuna usamodzielnienia, oraz przedstawienie pisemnej zgody tej osoby.

- we wszystkich badanych teczkach znajdowały się indywidualne programy usamodzielniania wraz z planem kontynuowania nauki, zatwierdzone przez opiekuna i Dyrektora PCPR (w tym jeden program bez daty), z tego w:
 - 6 przypadkach plan sporządzono i zatwierdzono w terminie od 5 do 25 dni po osiągnięciu pełnoletniości przez wychowanka rodziny zastępczej,
 - 4 przypadkach w terminie od 11 do 18 dni przed datą osiągnięcia pełnoletniości przez wychowanka,
 - 19 przypadkach w terminie od 30 do 318 dni przed datą osiągnięcia pełnoletniości.

[dowód: akta kontroli str. 160-165]

Rozporządzenie w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnianie w § 7 ust.1 stanowi, że indywidualny program usamodzielniania przygotowuje osoba usamodzielniana wraz z opiekunem usamodzielnienia przy współpracy właściwego do przyznania pomocy powiatowego centrum pomocy rodzinie co najmniej na miesiąc przed osiągnięciem pełnoletniości.

Justyna Wawrzyszuk zatrudniona w PCPR od 01.01.2008 r. na stanowisku pracownika socjalnego odpowiedzialna m.in. za nadzór nad wychowankami usamodzielniającymi się wyjaśniła, że *„Jest to niezależne ode mnie, gdyż dokumenty otrzymywałam od koleżanki prowadzącej teczkę rodzin zastępczych oraz z placówek opiekuńczo-wychowawczych. Nie potrafię wyjaśnić dlaczego dokumenty te nie zostały sporządzone zgodnie z terminem określonym w rozporządzeniu. Praktycznie PCPR nie podejmował w latach 2007-2008 (I półrocze) żadnych działań aby dokumenty te były sporządzane i dostarczane w terminach zgodnych z rozporządzeniem.*

[dowód: akta kontroli str. 166-167]

Dyrektor PCPR wyjaśnił, że *Informujemy ustnie (w czasie wywiadów środowiskowych i wizyt w PCPR) rodziców zastępczych, samych wychowanków oraz pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych o obowiązku terminowego przedłożenia wszystkich wymaganych dokumentów dotyczących osób usamodzielniających się. Niestety te działania nie przynoszą oczekiwanych efektów. Praktycznie nie mamy wpływu na osoby za to odpowiedzialne. Wynika to także z niedopatrzenia pracowników PCPR, którzy z powodu nawału obowiązków nie są w stanie monitorować terminowości składania wszystkich*

dokumentów dotyczących wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych i rodzin zastępczych.

[dowód: akta kontroli str. 29-34]

- 10 przypadkach dokonano w latach 2007-2008 (I półrocze) modyfikacji indywidualnego programu usamodzielniania, z tego 9 modyfikacji (wynikających m.in. ze zmiany: szkoły, kierunku kształcenia, miejsca zamieszkania) zostało zatwierdzonych przez opiekuna oraz Dyrektora PCPR, w 1 przypadku (zmiana sytuacji życiowej wychowanki – urodzenie dziecka) modyfikacja programu sporządzona 05.06.2007 r. nie została zatwierdzona przez opiekuna i Dyrektora Centrum.

[dowód: akta kontroli str. 16-165 i 168-169]

Zgodnie z § 8 ust. 3 w ww. rozporządzenia zmiany w indywidualnym programie usamodzielniania może dokonać osoba usamodzielniana wspólnie z opiekunem usamodzielniania w przypadku zmiany sytuacji życiowej tej osoby. Zmiany programu wymagają zatwierdzenia przez kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie.

Justyna Wawrzyszuk podała, że: *Brak zatwierdzenia tej modyfikacji wynikał z mojego przeoczenia, nie przedstawiłam modyfikacji tego planu Dyrektorowi do zatwierdzenia.*

[dowód: akta kontroli str. 166-167]

- 8 teczkach w dokumentacji usamodzielniającego się wychowanka znajdowała się ocena realizacji indywidualnego programu usamodzielniania dokonana przez opiekuna po upływie: w 6 przypadkach okresu od 0 do 62 dni od daty złożenia pierwszego wniosku o pomoc na kontynuowanie nauki, w 2 przypadkach po upływie 259 i 263 dni od daty złożenia pierwszego wniosku. W dokumentacji pozostałych 22 usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych brak było oceny realizacji indywidualnego programu usamodzielniania się, o której mowa w § 9 pkt 3 ww. rozporządzenia.

[dowód: akta kontroli str. 160-165]

Justyna Wawrzyszuk w sprawie braku wyegzekwowania od opiekunów usamodzielniania oceny realizacji indywidualnego programu usamodzielniania wyjaśniła, że: *Rozporządzenie nie precyzuje w jakim terminie ta ocena powinna być sporządzona przez opiekuna. W jednym przypadku (na 30 badanych dokumentów rodzin zastępczych) wysłałam pismo do opiekunów przypominające o tym obowiązku. Jednakże pozostało ono bez odpowiedzi. Czasem przypominałam ustnie o tym obowiązku (zarówno opiekunom jak i wychowankom) przy wywiadzie środowiskowym. Jednakże brak tego dokumentu nie warunkował dokonania wypłat świadczeń i dlatego nie egzekwowałam od poszczególnych*

opiekunów obowiązku sporządzenia oceny realizacji programu usamodzielniania się ich podopiecznych.

Dyrektor PCPR podał, że: *Współpraca z opiekunami usamodzielniania ogranicza się głównie do zaopiniowania wniosków o pomoc. Brak sporządzenia opinii o realizacji programu usamodzielniania się nie skutkuje żadnymi sankcjami ani dla opiekuna, ani dla wychowanka. Dlatego też trudno było wymagać od pracownika PCPR aby ten wyegzekwował przedłożenie tych dokumentów. Zwłaszcza że pracownik ten w latach 2007-2008 jako jedyny (praktycznie) wykonywał obowiązki pracownika socjalnego i przeprowadzał wywiady środowiskowe.*

[dowód: akta kontroli str. 29-34 i 166-167]

We wszystkich badanych teczkach znajdowały wnioski o pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki, a w 13 teczkach – wnioski (po jednym w teczce) o pomoc pieniężną na usamodzielnianie się oraz w 5 przypadkach (po jednym w teczce) o pomoc na zagospodarowanie.

Spośród wszystkich wniosków na kontynuowanie nauki w 3 przypadkach oraz w 10 (na 13) dotyczących usamodzielniania brak było opinii opiekuna, o której mowa w § 9 pkt 5 rozporządzenia w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnianie. Zgodnie z § 4 ust. 2 tego rozporządzenia wniosek osoby usamodzielnianej o przyznanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie i pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki rozpatruje kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie właściwego do przyznania pomocy w porozumieniu z opiekunem usamodzielnienia.

[dowód: akta kontroli str. 160-165]

Dyrektor PCPR wyjaśnił, że *brak opinii opiekuna na ww. wnioskach wynikał z niedopatrzenia i przeoczenia pracownika prowadzącego przedmiotowe sprawy.*

[dowód: akta kontroli str. 29-34]

We wszystkich badanych przypadkach złożenia wniosków o pomoc zostały wydane decyzje. W okresie objętym kontrolą, obowiązywało łącznie 38 decyzji dotyczących pomocy na kontynuowanie nauki, w tym:

- 21 wydano w latach 2003-2006, z tego w 15 przypadkach decyzja obowiązywała do 25 roku życia osoby usamodzielniającej się,
- 17 wydano w latach 2007-2008 (I półrocze), w tym 5 dotyczyło uchylecia przyznanej wcześniej pomocy z powodu przerwania nauki lub braku zaświadczenia o kontynuacji nauki.

Wszystkie ww. decyzje zostały wydane zgodnie z art. 35 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego, tj. przed upływem miesiąca od daty wpływu wniosku o przyznanie pomocy.

[dowód: akta kontroli str. 160-165 i 170-172]

Spośród 13 decyzji przyznających jednorazową pomoc pieniężną (w wysokości od 3.146 zł do 4.863 zł) na usamodzielnianie się: 12 zostało wydanych po upływie od 0 do 30 dni od daty wpływu wniosku, 1 (decyzja z 07.10.2003 r.) - po upływie 96 dni od daty wpływu wniosku (03.07.2003 r.) o przyznanie tej pomocy.

Spośród 5 decyzji przyznających pomoc pieniężną na zagospodarowanie (w wysokości od 1.647 zł do 3.294 zł), wszystkie zostały wydane po upływie od 2 do 20 dni od daty wpływu wniosku.

[dowód: akta kontroli str. 170-172]

Kodeks postępowania administracyjnego w art. 35 § 3 stanowi m.in. że załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej - nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania (wpływu wniosku).

Dyrektor PCPR w sprawie wydania decyzji dotyczącej przyznania pomocy pieniężnej na usamodzielnianie się, po upływie 96 dni od daty wpływu wniosku o przyznanie tej pomocy, tj. z opóźnieniem wynoszącym 65 dni wyjaśnił, że: *nastąpiło to z powodu niedopatrzenia.*

[dowód: akta kontroli str. 29-34]

We wszystkich badanych przypadkach w dokumentacji PCPR znajdowały się zaświadczenia o kontynuowaniu nauki dotyczące okresu 2007 – 2008 (I półrocze), złożone w terminach o których mowa w § 4 pkt 2 rozporządzenia w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnianie oraz wywiady środowiskowe przeprowadzone w badanym okresie w terminach określonych w art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej, tj. nie rzadziej niż co 6 miesięcy.

[dowód: akta kontroli str. 160-165 i 170-172]

Spośród 30 badanych przypadków osób usamodzielniających się, jedna korzystała w badanym okresie z pomocy na wynajem mieszkania. Dyrektor PCPR decyzjami z dnia 12.01.2007 r., 18.06.2007 r. oraz 14.01.2008 r. przyznał dopłatę w wysokości 150 zł miesięcznie za wynajem mieszkania (płatną przekazem pocztowym) na łączny okres od 01.01.2007 r. do 30.08.2008 r.

[dowód: akta kontroli str. 173]

Wszystkie dokumenty dotyczące rodzin zastępczych oraz usamodzielniania się wychowanków tych rodzin znajdowały się w segregatorach lub teczkach i były zabezpieczone poprzez umieszczenie ich w zamkniętych szafach biurowych, w 2 pokojach zlokalizowanych na parterze budynku przy ul. Mickiewicza 32. Pomieszczenia te posiadały po 1 zamku w drzwiach wejściowych i w każdym z nich znajdowała czujka systemu alarmowego.

Dane osobowe dotyczące m.in. rodzin zastępczych były przechowywane w formie elektronicznej w systemie Pomost, który był zainstalowany i używany na 1 komputerze, zabezpieczonym hasłem dostępu. Wejście do systemu możliwe było po podaniu osobistego hasła użytkownika.

[dowód: akta kontroli str. 57-58]

2.3.8. Zasady ustalania warunków częściowego lub całkowitego zwalniania rodziców z opłat za pobyt ich dzieci w rodzinie zastępczej zostały ustalone uchwałą Rady Powiatu w Ostródzie z dnia 2.09.2004 r. Zapisano w niej m.in., że:

- całkowite zwolnienie z opłat przysługuje, jeżeli dochód na osobę w rodzinie lub dochód osoby samotnie gospodarującej jest równy lub nie przekracza kryterium dochodowego (ustalonego zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej),
- częściowe zwolnienie z opłat za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej przysługuje rodzicom prowadzącym wspólne gospodarstwo lub prowadzącym samodzielne gospodarstwo jeżeli dochód przekracza to kryterium (ustalono zakres zwolnień od 99% do 70% w zależności od wysokości przekroczenia kryterium dochodowego),
- całkowite zwolnienie z opłat za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej następuje również na wniosek rodziców lub z urzędu jeżeli występują uzasadnione okoliczności,

[dowód: akta kontroli str. 174-175]

W okresie objętym kontrolą dyrektor PCPR wydał ogółem 255 decyzji w sprawie odpłatności rodziców za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej (w 2007 r. – 137, w I półroczu 2008 r. – 118), w tym:

- 3 decyzje dotyczące częściowego zwolnienia z odpłatności za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej (1 - w 2007 r., 2 - w I półroczu 2008 r.),
- 189 decyzji dotyczących całkowitego zwolnienia z opłat (102 – w 2007 r. i 87 – w I półroczu 2008 r.),
- 63 decyzje o odstąpieniu od ustalenia opłat (34 i 29).

[dowód: akta kontroli str. 176]

W trzech decyzjach ustalono częściową odpłatność za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej w kwocie:

- 651,42 zł (w tym odsetki za nieterminowe wnoszenie opłat) za 2007 r., z czego do 30.06.2008 r. uiszczono na konto PCPR - 646,19 zł. Pozostałą kwotę 5,23 zł umorzono,
- 2.754,09 zł (w tym odsetki za nieterminowe wnoszenie opłat) za 2008 r. z czego do dnia 30.06.2008 r. uiszczono na konto PCPR kwotę 354,37 zł.

PCPR do dnia 30.06.2008 r. nie podjął działań w celu odzyskania zaległych należności w kwocie 1.213,88 zł, w tym zaległe odsetki 28,44 zł, wynikających z decyzji z dnia 13.03.2008 r. Roczny przypis należności głównej z tej decyzji w kwocie 2.371,28 zł oraz przypis ustawowych odsetek w kwocie 28,44 zł został ujęty w księgach rachunkowych w dniu 30.06.2008 r., tj. niezgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości z dnia 29.09.1994 r. (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 ze zm.), który stanowi że do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić w postaci zapisu każde zdarzenie, które nastąpiło w okresie sprawozdawczym.

[dowód: akta kontroli str. 177-188]

Jerzy Maślewski wyjaśnił, że *przedmiotowa decyzja trafiła do księgowości w czerwcu br. i została ujęta w ewidencji księgowej w dniu 30.06.2008 r., dlatego też nie miał możliwości podjęcia jakichkolwiek działań w zakresie windykacji tych należności.*

Ewelina Rodziewicz – przygotowująca przedmiotową decyzję w sprawie przekazania jej do księgowości wyjaśniła, że *nie pamięta kiedy tą decyzję przekazała do działu księgowego. Możliwe że to opóźnienie było spowodowane moim przeoczeniem. Jednakże chciałabym dodać, że generalnie po każdym kwartale na polecenie działu księgowego kseruje wydane decyzje. Teraz żałuję że nie stosuję pisemnej formy przekazania tych dokumentów.*

[dowód: akta kontroli str. 36-37 i 142-143]

2.3.8. Poza wsparciem finansowym, Centrum w latach 2007-2008 (I półrocze) nie udzielało rodzinom zastępczym oraz umieszczonym w nich dzieciom innej pomocy.

[dowód: akta kontroli str. 189]

2.3.9. W okresie objętym kontrolą PCPR skierował łącznie 139 pism do Sądu opiekuńczego, w tym: 126 pism (103 w 2007 r. i 23 w I połowie 2008 r.) w odpowiedzi na prośbę Sądu dotyczących przekazania wywiadu środowiskowego określającego sytuację dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej, 1 pismo (w 2008 r.) dotyczące sytuacji rodziny naturalnej dziecka (wywiad środowiskowy), 10 (6 w 2007 r. i 4 w 2008 r.) – dotyczących konieczności rozwiązania rodziny zastępczej (niewypełnienie funkcji).

Centrum w badanym okresie, informowało Sąd opiekuńczy (w oparciu o przeprowadzony wywiad środowiskowy) o sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej oraz

o sytuacji rodziny naturalnej, jedynie w odpowiedzi na pisma Sądu dotyczące przekazania tych informacji.

[dowód: akta kontroli str. 190]

Wyjaśnienia Dyrektora PCPR w tym zakresie zostały umieszczone w punkcie 2.3.6 na str. 20 i 21 niniejszego protokołu.

W latach 2007-2008 (I półrocze) odnotowano jeden przypadek powrotu dzieci do rodziny biologicznej. Dotyczyło to dwójki rodzeństwa umieszczonych postanowieniem Sąd z 30.05.2005 r. w rodzinie zastępczej. Przyczyną utworzenia dla nich rodziny zastępczej było pozbawienie praw rodzicielskich ojca i ograniczenie praw matce. W dniu 07.02.2008 r. wpłynęło do PCPR postanowienie Sądu (z 10.01.2008 r.) w sprawie rozwiązania rodziny zastępczej ustanowionej dla tych dzieci i oddania ich pod opiekę matki biologicznej. Z uwagi na ograniczenia władzy rodzicielskiej Sąd ustanowił nad małoletnimi nadzór kuratora.

W badanym okresie nie odnotowano innych przypadków zaistnienia możliwości przywrócenia dziecka do rodziny biologicznej z uwagi na ustanie przyczyn umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo wychowawczej.

[dowód: akta kontroli str. 191-192]

Dane dotyczące rodzin zastępczych rozwiązanych w badanym okresie przedstawiono w pkt 2.3.2. niniejszego protokołu.

2.4. Organizowanie i prowadzenie ośrodków adopcyjno-opiekuńczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych

2.4.1. W badanym okresie w Centrum, zadaniami dotyczącymi problematyki ośrodków adopcyjno-opiekuńczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych zajmował się Zespół ds. opieki nad dzieckiem. W komórce tej zatrudnionych było 4 pracowników. Spośród nich 1 osoba (Marzena Marchlewska - Starszy specjalista do pracy z rodziną) odpowiedzialna była za ww. zagadnienia.

[dowód: akta kontroli str. 28, 193]

2.4.2. Na terenie Powiatu Ostródzkiego funkcjonował 1 ośrodek adopcyjno-opiekuńczy, tj.: Katolicki Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy Archidiecezji Warmińskiej w Ostródzie.

Na realizację zadań w zakresie prowadzenia ośrodka adopcyjno-opiekuńczego oraz szkolenia kandydatów do pełnienia funkcji niespokrewnionej z dzieckiem rodziny zastępczej oraz zawodowych niespokrewnionych rodzin zastępczych, 2 umowy na lata odpowiednio na 2007 r. i 2008 r., zawarł Powiat Ostródzki w wyniku rozstrzygnięcia konkursu ofert ogłoszonego przez Zarząd Powiatu w Ostródzie.

[dowód: akta kontroli str. 194-197]

Kwalifikacji osób zatrudnionych i warunków lokalowych ww. Ośrodka, przed zawarciem ww. umów dokonały 2 Zespoły do spraw zaopiniowania ofert powołany przez Zarząd Powiatu w Ostródzie. W skład tych Zespołów wchodziło m.in. 3 pracowników Centrum (m.in. Tomasz Podsiadło - Dyrektor, Marzena Marchlewska – Specjalista pracy z rodziną).

W opiniach z prac zespołów zapisano m.in., że przyjmuje się zadeklarowaną przez Ośrodek jakość działania (w tym m.in. warunki lokalowe) oraz że wszystkie uczestniczące w realizacji zadania osoby posiadają właściwe przygotowanie i doświadczenie.

[dowód: akta kontroli str. 194-201]

Zgodnie z § 3 rozporządzenia w sprawie podmiotów i kwalifikacji, osoby zatrudnione w publicznych i niepublicznych ośrodkach adopcyjno-opiekuńczych powinny posiadać ukończone studia magisterskie na kierunkach: psychologia, pedagogika, prawo lub tytuł zawodowy lekarza albo ukończone studia magisterskie o specjalności "praca socjalna" na kierunkach socjologia lub politologia i co najmniej roczny staż pracy z dziećmi w instytucjach, których zakres działania obejmuje opiekę nad dzieckiem lub pracę z rodziną, z wyjątkiem osób posiadających ukończone studia magisterskie na kierunku prawo lub tytuł zawodowy lekarza.

W dwóch ofertach złożonych przez Ośrodek (na 2007 i 2008 r.) podano m.in., że zatrudnieniowe są 4 osoby. Spośród nich 3 posiadały kwalifikacje zgodne z § 3 ww. rozporządzenia. Jeden pracownik socjalny (W.B.) nie posiadał wyższego wykształcenia, co było niezgodne § 3 ww. rozporządzenia.

[dowód: akta kontroli str. 194-197]

Dyrektor Centrum - Tomasz Podsiadło, sprawujący funkcje członka ww. komisji w sprawie pozytywnego zaopiniowania przez komisję kwalifikacji 1 pracownika niezgodnych z ww. rozporządzeniem, wyjaśnił, że *niezakwestionowanie przeze mnie kwalifikacji tego pracownika wynikało z przeoczenia.*

[dowód: akta kontroli str. 29-34]

Zgodnie z umowami na prowadzenie ośrodka adopcyjno – opiekuńczego w latach 2007 – 2008 (odpowiednio z dnia 02.02.2007 r. i 09.01.2008 r.) merytoryczny nadzór nad realizacją zadania sprawuje PCPR.

[dowód: akta kontroli str.109, 114]

W badanym okresie, pracownik Centrum Marzena Marchlewska - Specjalista pracy z rodziną przeprowadziła w dniach 03-05.12.2007 r. w Ośrodku kontrolę wywiązywania się przez

Ośrodek z warunków umowy z dnia 02.02.2007 r. Zgodnie z protokołem z kontroli, Ośrodek realizował zadanie zgodnie z umową. W dokumencie tym nie wniesiono uwag i zaleceń pokontrolnych, pomimo że podano w nim m.in., że zatrudniony pracownik socjalny (W.B.) nie posiadał wyższego wykształcenia (był w trakcie studiów licencjackich).

[dowód: akta kontroli str. 119-12, 130, 194-197]

W sprawie niewniesienia uwag w zakresie wykształcenia 1 pracownika Ośrodka, Marzena Marchlewska wyjaśniła, że: *nie zwróciła uwagi na to, że w tym przypadku osoba ta powinna mieć ukończone studia wyższe. Z powodu przeoczenia nie wniosła w tym zakresie żadnych uwag do protokołu.*

[dowód: akta kontroli str. 70-71]

2.4.3. Według stanu na 30.06.2008 r. w powiecie ostródzkim funkcjonowały 3 placówki opiekuńczo-wychowawcze, w tym 1 publiczna i 2 niepubliczne (1 z nich, tj. Dom dla Dzieci w Morągu powstał wyniku przejęcia z dniem 31.12.2007 r. przez Morąskie Stowarzyszenie Wspierania Rodzin placówki publicznej).

Dane dotyczące typów placówek publicznych i niepublicznych oraz liczby przebywających tam wychowanków przedstawiono w poniższym zestawieniu:

Lp.	Typy placówek opiekuńczo-wychowawczych	Stan na dzień:								
		01 stycznia 2007 r.			31 grudnia 2007 r.			30 czerwca 2008 r.		
		liczba placówek	liczba miejsc	liczba wychowanków	liczba placówek	liczba miejsc	liczba wychowanków	liczba placówek	liczba miejsc	liczba wychowanków
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Ogółem, z tego:	4	119	116	4	119	117	3	113	118
1.1.	- interwencyjne	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.2.	- rodzinne, w tym niepubliczne	2	12	12	2	12	10	1	6	5
		1	6	6	1	6	5	0	0	0
1.3.	- socjalizacyjne, w tym niepubliczne	1	45	44	1	45	45	1	45	47
		1	45	44	1	45	45	1	45	47
1.4.	- wielofunkcyjne, w tym niepubliczne*	1	62	60	1	62	62	1	62	66
		0	0	0	0	0	0	1	62	66

* Dom dla Dzieci w Morągu

[dowód: akta kontroli str. 202]

Dwie niepubliczne placówki opiekuńczo-wychowawcze prowadzone były przez organizacje pozarządowe, tj.:

- Dom dla Dzieci i Młodzieży „Promyk” w Morągu (wielofunkcyjna) – prowadzony przez Morąskie Stowarzyszenie Wspierania Rodzin z siedzibą w Morągu na podstawie umowy

z dnia 31.12.2007 r. zawartej z Powiatem Ostródzkim na okres od 01.01.2008 r. do 31.12.2012 r.,

- Dom dla Dzieci im „Sybiraków” w Szymonowie (socjalizacyjny) – prowadzony przez Mazurskie Stowarzyszenie Pomocy Dziecku i Rodzinie w Szymonowie na podstawie umowy z dnia 29.12.2003 r. zawartej z Powiatem Ostródzkim na okres od 01.01.2004 r. do 31.12.2008 r.

[dowód: akta kontroli str. 203]

W badanym okresie do placówek opiekuńczo-wychowawczych skierowanych zostało 49 dzieci, z tego 27 w 2007 r. oraz 22 w I półroczu 2008 r. Zostały one umieszczone w tych placówkach:

- na podstawie orzeczeń sądów - 48 dzieci (w 2007 r. – 27, w I półroczu 2008 r. – 22),
- bez skierowania (w tym m.in. doprowadzone przez policję, w przypadku stwierdzenia zagrożenia życia i zdrowia) – 1 dziecko w I półroczu 2008 r.

[dowód: akta kontroli str. 204]

W ww. okresie nie wystąpiły przypadki odmowy wydania skierowania i przyjęcia do placówki opiekuńczo-wychowawczej osoby niepełnoletniej będącej w ciąży.

W dniu 04.02.2008 r. odnotowano 1 przypadek rozdzielenia rodzeństwa przy kierowaniu do placówki opiekuńczo-wychowawczej. Dotyczyło to 14 miesięcznego dziecka (spośród siedmiorga rodzeństwa), które na mocy postanowienia sądu umieszczone zostało w rodzinie zastępczej o charakterze pogotowia rodzinnego.

[dowód: akta kontroli str. 205]

2.4.4. Centrum posiadało obwieszczenia Starosty Ostródzkiego w sprawie ustalenia wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie Powiatu Ostródzkiego, tj. z dnia:

- 09.02.2007 r. - ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego z 2007 r. nr 23, poz. 457, wg którego koszt utrzymania dziecka we wszystkich 4 placówkach wynosił od 1.507,00 zł (Placówka Rodzinna w Nowym Siedlisku) do 2.022,00 zł (Rodzinny Dom Dziecka w Grabinku),
- 11.02.2008 r. - Dzienniku Urzędowym z 2008 r. nr 33, poz. 739), wg którego koszt utrzymania dziecka we wszystkich 5 placówkach wynosił od 1.922,00 zł (Dom dla Dzieci w Morągu) do 2.067,00 zł (Rodzinny Dom Dziecka w Grabinku).

[dowód: akta kontroli str. 206]

W okresie od 01.01.2007 r. do 30.06.2008 r., dyrektor PCPR wydał 103 decyzje dotyczące odpłatności za pobyt dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, w tym:

- 101 decyzji o całkowitym zwolnieniu rodziców z odpłatności, w tym 57 w 2007 r., 44 w I półroczu 2008 r.,
- 2 decyzje o częściowym zwolnieniu rodziców z opłat za pobyt dziecka w I półroczu 2008 r.

Wg dwóch ww. decyzji do dnia 30.06.2008 r. naliczono odpłatności w kwocie 492,50 zł (łącznie odpłatność za cały 2008 r. wynosiła 1.761,00 zł). W decyzjach tych określono m.in., że odpłatność należy wnosić na rachunek bankowy Starostwa Powiatowego w Ostródzie.

[dowód: akta kontroli str. 207-211]

Dyrektor Centrum w ww. sprawie wyjaśnił, że *wskazanie rachunku Starostwa w tych decyzjach wynikało z błędnego przeświadczenia, że uprości to procedurę przekazywania środków do dysponenta wyższego stopnia. Ustalenia takie były dokonane co najmniej rok wcześniej ze Skarbnikiem Powiatu w formie ustnej. Należności wynikające z tych decyzji nie były ujęte w naszych księgach rachunkowych. Nie jestem w stanie określić czy Starostwo dokonało przypisu tych należności w swojej ewidencji księgowej. W najbliższym czasie sprawa ta zostanie wyjaśniona z radcą prawnym starostwa.*

[dowód: akta kontroli str. 29-34]

W wyniku analizy 30 losowo wybranych decyzji ustalających wysokość odpłatności za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych (20 decyzji wydanych w 2007 r. i 10 - w I półroczu 2008 r.), ustalono, że:

- wszystkie decyzje dotyczyły całkowitego zwolnienia rodziców z opłat za pobyt dziecka w placówce. Przed wydaniem tych decyzji, przeprowadzono wywiady środowiskowe,
- według załączonych wywiadów, w:
 - 23 przypadkach dochód rodziców biologicznych nie przekraczał kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej,
 - 7 przypadkach dochód przekraczał kryterium dochodowe, a zwolnienie z odpłatności uzasadniono niepełnosprawnością lub długotrwałą chorobą rodziców, tj. na podstawie uchwały Nr XXII/161/2000 Rady Powiatu w Ostródzie z dnia 14.11.2000 r. (ze zm.), w sprawie określania zasad częściowego lub całkowitego zwalniania rodziców lub opiekunów z opłat za pobyt dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych powiatu ostródzkiego,
- wszystkie decyzje zawierały one elementy wymienione w art. 107 kodeksu postępowania administracyjnego, w tym m.in. oznaczenie stron, powołanie podstawy prawnej,

rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne. Podpisane zostały przez Dyrektora PCPR, w ramach posiadanego upoważnienia,

- w 20 przypadkach decyzje wydano w terminie do 1 miesiąca od daty wszczęcia postępowań, zaś w 10 - po upływie 1 miesiąca, tj. od 41 do 224 dni. W przypadkach tych każdorazowo poinformowano stronę o przyczynach wydłużenia terminu załatwienia sprawy (tj. wydłużony czas oczekiwania na sporządzenie wywiadu przez odpowiedni ośrodek opieki społecznej) i wyznaczono nowy termin jej załatwienia.

[dowód: akta kontroli str. 212-215, 219-220]

2.4.5. W badanym okresie nie wystąpiły przypadki skierowania dzieci z powiatu ostródzkiego do placówek opiekuńczo-wychowawczych na terenie innego powiatu.

W placówce opiekuńczo - wychowawczej na terenie terenu powiatu ostródzkiego (Dom dla Dzieci i Młodzieży „Promyk” w Morągu), umieszczono 2 dzieci odpowiednio z powiatu grodzkiego Olsztyn i powiatu starachowickiego.

W związku z tymi skierowaniami, Centrum posiadało dwa porozumienia zawarte pomiędzy powiatem ostródzkim i odpowiednio z miastem Olsztyn – w dniu 18.07.2008 r. i z powiatem starachowickim w dniu 26.11.2007 r. W porozumieniach tych zobowiązano ww. jednostki samorządu terytorialnego do:

- ponoszenia wydatków na utrzymanie dziecka w wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania dziecka w placówce,
- przekazywania w okresach miesięcznych na rachunek powiatu ostródzkiego środków stanowiących zwrot wydatków na utrzymanie dziecka w placówce.

[dowód: akta kontroli str. 204, 216]

2.4.6. W okresie od 01.01.2007 r. do 30.06.2008 r. placówki opiekuńczo-wychowawcze z powiatu ostródzkiego opuściło 41 dzieci, w tym 29 w 2007 r. i 12 w I półroczu 2008 r., z powodu:

- powrotu do rodzin biologicznych - 3 w 2007 r. i 1 w I półroczu 2008 r.,
- umieszczenia w rodzinach zastępczych - odpowiednio 5 i 4,
- adopcji - 2 i 0,
- usamodzielnienia – 15 i 6,
- zmiany postanowień sądów w zakresie rodzaju placówki – 3 i 2,
- skreślenia z listy wychowanków na skutek ucieczki przed osiągnięciem pełnoletności – 1 i 1.

[dowód: akta kontroli str. 217]

Średni czas pobytu dzieci wynosił w placówkach typu:

- socjalizacyjnego i wielofunkcyjnego – po 5 miesięcy w 2007 r. i po 4 miesiące w I półroczu 2008 r.,
- rodzinnego – 11,5 i 6 miesięcy,
- rodzinnego prowadzona przez osobę fizyczną w oparciu o wpis do ewidencji działalności gospodarczej – 10,8 i 2 miesiące.

Działania podejmowane przez Centrum w celu skrócenia tego czasu polegały m.in. na: współpracy z sądami w celu przeniesienia wychowanka z domu dziecka do zawodowej rodziny zastępczej lub zmiany placówki ze spokrewnionej rodziny zastępczej na niespokrewnioną, próbach kontaktów dziecka z nową rodziną zastępczą.

[dowód: akta kontroli str. 218]

2.5. Pomoc na usamodzielnianie się wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych

W okresie objętym kontrolą na udzielenie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki, zagospodarowanie oraz pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych osobom opuszczającym placówki opiekuńczo-wychowawcze wydatkowano łącznie 192.741 zł, z tego 139.546 zł w 2007 r. (o 3,3 % mniej niż w 2006 r.) oraz 53.195 zł w I półroczu 2008 r. Dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Wyszczególnienie udzielonej pomocy:	Stan na dzień (od początku danego roku):					
		31 grudnia 2006 r.		31 grudnia 2007 r.		30 czerwca 2008 r.	
		Liczba osób	Kwota pomocy (zł)	Liczba osób	Kwota pomocy (zł)	Liczba osób	Kwota pomocy (zł)
1.	Na usamodzielnianie wychowanków opuszczających placówki ogółem, w tym:	3	12 994	4	21 411	0	0
	- typu rodzinnego	0	0	0	0	0	0
	- typu socjalizacyjnego	2	8 131	2	13 176	0	0
	- typu resocjalizacyjnego	1	4 863	2	8 235	0	0
2.	Na kontynuowanie nauki przez wychowanków opuszczających placówki ogółem, w tym:	28	104 254	26	93 193	18	44 357
	- typu rodzinnego	2	11 718	2	3 459	0	0
	- typu socjalizacyjnego	21	72 512	22	83 311	17	41 392
	- typu resocjalizacyjnego	2	-	1	-	1	-
3.	W uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych przez wych. opuszczających placówki ogółem, w tym:	5	5 924	7	8 472	3	2 250
	- typu rodzinnego	0	0	0	0	0	0
	- typu socjalizacyjnego	5	5 924	7	8 472	3	2 250
	- typu resocjalizacyjnego	0	0	0	0	0	0
4.	Na zagospodarowanie	7	21 073	5	16 470	2	6 588

	wychowanków opuszczających ogółem, w tym:						
	- typu rodzinnego	0	0	1	3 294	0	0
	- typu socjalizacyjnego	3	9 726	4	13 176	2	6 588
	- typu resocjalizacyjnego	4	11 347	0	0	0	0
5.	W uzyskaniu zatrudnienia	0	0	0	0	0	0

[dowód: akta kontroli str. 157-158]

W okresie objętym kontrolą PCPR otrzymał łącznie 36 podań od usamodzielniających się wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych, w tym:

- 14 dotyczyło kontynuowania nauki (8 w 2007 r. i 6 w I połowie 2008 r.),
- 8 – pomocy na zagospodarowanie (6 i 2),
- 10 – na uzyskanie odpowiednich warunków mieszkaniowych (9 i 1),
- 4 – na usamodzielnienie (4 w 2007 r.).

Spośród 36 wniosków w 2 przypadkach Dyrektor PCPR odmówił udzielenia pomocy (dotyczyło to tej samej osoby) z uwagi na to, że osoba ta nie realizowała programu usamodzielniania i nie utrzymywała kontaktu z PCPR ani z opiekunem usamodzielniania (art. 89 ust. 7 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej).

[dowód: akta kontroli str. 221]

Wg stanu na dzień 30 czerwca 2008 r. z pomocy na kontynuowanie nauki korzystało łącznie 18 wychowanków placówek opiekuńczo wychowawczych, w tym 1 wychowanek placówki typu resocjalizacyjnego.

Analiza dokumentacji ww. 18 usamodzielniających się wychowanków wykazała że we wszystkich przypadkach w dokumentach znajdowały się:

- postanowienia sądu o umieszczeniu osoby w placówce opiekuńczo-wychowawczej,
- kwestionariusze przeprowadzonych wywiadów środowiskowych w badanym okresie w terminach określonych w art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej, tj. nie rzadziej niż co 6 miesięcy,
- dokumenty przedkładane przez osoby usamodzielniające się na początku każdego z semestru nauki dotyczące kontynuowania nauki, tj. zgodnie z § 4 pkt 2 rozporządzenia w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnianie,
- pisma wyznaczające opiekunów usamodzielnienia, z tego w:
 - 9 (50% badanych) przypadkach pisma te były sporządzone po osiągnięciu pełnoletności przez wychowanka, w tym 6 w terminie od 2 do 41 dni i 3 po upływie 161, 334 i 637 dni,
 - 7 w terminie od 0 do 44 dni przed datą osiągnięcia pełnoletności,

- 2 w terminie 222 i 531 dni przed datą osiągnięcia pełnoletności,
- indywidualne programy usamodzielniania zaopiniowane przez opiekunów, zawierające plany kontynuowania nauki, z tego:
 - 8 (44%) sporządzono po osiągnięciu pełnoletności przez wychowanka, w tym 4 po upływie od 7 do 41 dni i 4 po upływie 115, 161, 314 i 628 dni od daty osiągnięcia pełnoletności,
 - 3 w dniu osiągnięcia pełnoletności,
 - 7 w terminie od 32 do 531 dni przez tą datą.

[dowód: akta kontroli str. 222-225]

Rozporządzenie w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnianie w § 2 stanowi, m.in. że warunkiem przyznania pomocy pieniężnej na usamodzielnienie i pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki jest wskazanie przez osobę usamodzielniającą się co najmniej na dwa miesiące przed osiągnięciem przez nią pełnoletności danych osobowych osoby, która podejmuje się pełnienia funkcji opiekuna usamodzielnienia, oraz przedstawienie pisemnej zgody tej osoby. Indywidualny program usamodzielnienia zgodnie z § 7 ust.1 ww. rozporządzenia, przygotowuje osoba usamodzielniana wraz z opiekunem usamodzielnienia przy współpracy właściwego do przyznania pomocy powiatowego centrum pomocy rodzinie co najmniej na miesiąc przed osiągnięciem pełnoletności.

Justyna Wawrzyszuk – wyjaśniła, że *Nie potrafię wyjaśnić dlaczego w ww. przypadkach zaistniały takie opóźnienia. Jest to niezależne ode mnie, gdyż dokumenty otrzymywałam od koleżanki prowadzącej teczki rodzin zastępczych lub z placówek opiekuńczo-wychowawczych. Praktycznie nie mam wpływu na terminowe sporządzenie ww. dokumentów. Nie potrafię wyjaśnić dlaczego dokumenty te nie zostały sporządzone zgodnie z terminem określonym w rozporządzeniu. Zdarzają takie sytuacje zwłaszcza w przypadkach wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych, że wychowanek ma trudności ze znalezieniem opiekuna usamodzielniania. Praktycznie w tym zakresie nie były podejmowane przez PCPR, żadne działania gdyż uważałam, że nie należało to do naszych zadań.*

[dowód: akta kontroli str. 166-167]

W 10 przypadkach (na 18 badanych) w latach 2007-2008 (I półrocze) dokonano modyfikacji indywidualnego programu usamodzielniania, wynikających m.in. ze zmiany: szkoły, kierunku kształcenia, miejsca zamieszkania, podjęcia zatrudnienia. Wszystkie modyfikacje były

zatwierdzone zgodnie z § 8 ust. 3 w ww. rozporządzenia, przez opiekuna usamodzielniania i przez Dyrektora PCPR.

Ocena realizacji indywidualnego programu usamodzielniania dokonana przez opiekuna znajdowała się w 13 teczkach, z tego w:

- 10 przypadkach ocena ta została sporządzona w dniu lub przed dniem (8 ocen sporządzono w okresie od 0 i 7 dni przed datą złożenia pierwszego wniosku do PCPR o dofinansowanie na kontynuowanie nauki, 2 oceny zostały sporządzone na 108 i 179 dni przed datą złożenia pierwszego wniosku o pomoc)
- 3 przypadkach oceny te zostały sporządzone po upływie 33, 39 i 97 dni od daty złożenia pierwszego wniosku o przyznanie pomocy,

W dokumentacji pozostałych 5 usamodzielniających się wychowanków brak było oceny realizacji indywidualnego programu usamodzielniania się, o której mowa w § 9 pkt 3 ww. rozporządzenia.

We wszystkich objętych kontrolą aktach proces usamodzielniania nie został do dnia 30 czerwca 2008 r. zakończony. Nie zostały sporządzone w związku z tym oceny końcowe procesu usamodzielnienia.

[dowód: akta kontroli str. 222-225]

We wszystkich badanych 18 teczkach znajdowały wnioski o pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki, a w 2 teczkach – wnioski (po jednym w teczce) o pomoc pieniężną na usamodzielnianie się oraz w 4 (po jednym w teczce) o pomoc na zagospodarowanie.

Spośród wszystkich ww. wniosków (pomoc na kontynuowanie nauki, na usamodzielnienie) w 1 przypadku (wniosek z 05.09.2005 r. o pomoc na kontynuowanie nauki) brak było opinii opiekuna, o której mowa w § 9 pkt 5 rozporządzenia w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnianie. Zgodnie z § 4 ust. 2 tego rozporządzenia wniosek osoby usamodzielniającej o przyznanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie i pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki rozpatruje kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie właściwego do przyznania pomocy w porozumieniu z opiekunem usamodzielnienia.

[dowód: akta kontroli str. 222-225]

Dyrektor PCPR wyjaśnił, że *brak opinii opiekuna na ww. wniosku wynikał z niedopatrzenia i przeoczenia (...)*.

[dowód: akta kontroli str. 29-34]

We wszystkich badanych przypadkach złożenia wniosków o pomoc zostały wydane decyzje. W okresie objętym kontrolą, obowiązywały łącznie 21 decyzje dotyczące pomocy na kontynuowanie nauki, w tym:

- 8 wydano w latach 2005-2006, z tego w 6 przypadkach pomoc została przyznana na okres do 25 roku życia osoby usamodzielniającej się,
- 13 wydano w latach 2007-2008 (I półrocze), w tym 2 dotyczyły uchylecia przyznanej wcześniej pomocy z powodu przerwania nauki lub braku zaświadczenia o kontynuacji nauki.

Spośród 21 ww. decyzji 19 zostało wydanych zgodnie z art. 35 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego, tj. przed upływem miesiąca od daty wpływu wniosku o przyznanie pomocy. W pozostałych 2 przypadkach decyzje te wydano odpowiednio po upływie: 155 i 51 dni od daty złożenia wniosku o przyznanie tej pomocy.

[dowód: akta kontroli str. 226-227]

Opóźnienie w wydaniu decyzji dotyczących pomocy na kontynuowanie nauki wynoszące: 155 dni dotyczyło wniosku, który wpłynął do PCPR w dniu 05.09.2005 r. Dyrektor PCPR decyzją z dnia 12.10.2005 r. odmówił przyznania pomocy powołując się na art. 89 ust. 7 pkt 1 i 3 ustawy o pomocy społecznej. W dniu 28.10.2005 r. wpłynęło do Centrum odwołanie od tej decyzji. Samorządowe Kolegium Odwoławcze decyzją z 16.12.2005 r. uchyliło decyzję odmowną i przekazało sprawę do ponownego rozpatrzenia. Dyrektor w piśmie z 16.01.2006 r. poinformował wnioskodawcę o przedłużeniu terminu załatwienia sprawy z uwagi na opóźnienia w przesłaniu przez PCPR w Wejherowie wywiadu środowiskowego. W dniu 07.02.2006 r. Dyrektor PCPR wydał decyzję przyznającą pomoc na kontynuowanie nauki na okres do 25 r. życia osoby usamodzielniającej się.

Opóźnienie wynoszące 51 dni dotyczyło wniosku z 26.02.2008 r. wynikało z nieprzesłania wywiadu środowiskowego przeprowadzonego przez MOPS w Olsztynie. Pismem z 26.03.2008 r. powiadomiono wnioskodawcę o przesunięciu terminu załatwienia sprawy.

[dowód: akta kontroli str. 228-246] 5.3 – 5.8. i 5.9 zrobić ksero

Spośród 2 decyzji przyznających jednorazową pomoc pieniężną na usamodzielnianie się (w wysokości 1.621 zł i 6.484 zł) oraz 4 decyzji przyznających pomoc pieniężną na zagospodarowanie (w wysokości od 3.242 zł do 4.863 zł) wszystkie zostały wydane po upływie od 2 do 31 dni od daty wpływu wniosku.

[dowód: akta kontroli str. 222-227]

Spośród 18 badanych przypadków osób usamodzielniających się, 4 korzystały w badanym okresie z pomocy na wynajem mieszkania. Wnioski i przyznaną pomoc w tym zakresie przedstawia poniższe zestawienie:

Lp.	data wpływu wniosku	data decyzji	rodzaj udzielonej pomocy
1	2006-08-16	2006-08-21	od 01.08.2006 r. do 30.06.2007 r. kwota 150 zł za wynajem mieszkania płatna na rachunek bankowy
	2007-07-09	2007-07-12	od 01.07.2007 r. do 30.06.2008 r. jw.
2	2007-01-30	2007-02-05	od 01.01.2007 r. do 28.02.2007 r. kwota 150 zł za wynajem mieszkania płatna na rachunek bankowy
	2007-03-08	2007-03-13	od 01.03.2007 r. do 31.03.2007 r. jw.
	2007-04-05	2007-04-16	od 01.04.2007 r. do 30.06.2007 r. jw.
	2007-07-06	2007-08-07	od 01.07.2007 r. do 31.08.2007 r. jw.
	2008-02-01	2008-02-22	od 01.02.2008 r. do 30.04.2008 r. jw.
3	2007-09-10	2007-09-14	od 01.09.2007 r. do 30.06.2008 r. opłata za internat kwota 150 złotych miesięcznie płatna na rachunek bankowy internatu (na podstawie faktury)
	2008-02-01	2008-02-07	uchylenie ww. decyzji z dniem 01.01.2008 r. - opuszczenie internatu (rezygnacja z tej pomocy)
4	2006-08-31	2006-09-04	od 01.09.2006 r. do 30.06.2007 r. opłata za internat na podstawie faktury wystawianej na PCPR płatna na rachunek bankowy internatu

[dowód: akta kontroli str. 173]

2.6. W latach 2007-2008 (I półrocze) całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego, resocjalizacyjnego i rodzinnego oraz rodziny zastępcze opuściło łącznie 33 wychowanków, z tego:

- 26 opuściło w 2007 r. następujące placówki: socjalizacyjne (11 osób), rodzinne (1), resocjalizacyjne (3) i rodziny zastępcze (11),
- 7 opuściło w I półroczu 2008 r. następujące placówki: socjalizacyjne (5 osób), resocjalizacyjne (1) i rodziny zastępcze (1).

[dowód: akta kontroli str. 248]

W przypadku, gdy osoby te zwracały się o pomoc do Centrum, sytuacja każdej osoby była rozpatrywana indywidualnie. Ostateczną decyzję w każdej sprawie podejmował Dyrektor PCPR. W latach 2007-2008 (I półrocze), o dodatkową pomoc do PCPR zwróciło się 15 osób usamodzielniających się i uzyskały ją w formie:

- częściowego pokrycia kosztów wynajmowanych stancji lub internatów (średnio w wysokości 150 zł miesięcznie) - łącznie z tej formy pomocy skorzystało 13 osób (wszystkie które o ta pomoc się zwróciły)
- poparcia wniosków o przydział lokalu socjalnego - 2 osoby.

Działania te były ewidencjonowane w indywidualnych teczkach wychowanków.

[dowód: akta kontroli str. 249]

2.7. PCPR w latach 2007-2008 (I półrocze) nie tworzył i nie realizował programów osłonowych wynikających z rozeznaczonych problemów o charakterze patologii społecznych.

[dowód: akta kontroli str. 250]

2.8. PCPR posiadał i wykorzystywał oprogramowanie użytkowe Pomost w wersji 20.4.0, zaktualizowanej na dzień 10.06.2008 r. Zakres zadań realizowanych przy użyciu tego programu obejmował następujące aspekty:

- sporządzanie decyzji, w tym m.in. dotyczących przyznania pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki, na usamodzielnianie,
- realizacja procesów związanych z rejestracją i udzielaniem pomocy rodzinom zastępczym oraz dzieciom w nich umieszczonych (w tym m.in. rejestracja rodziny zawierająca jej dane osobowe, rejestracja wniosku, sporządzenie decyzji),
- realizacja procesów związanych z udzielaniem pomocy pełnoletnim wychowankom rodzin zastępczych oraz dzieciom w nich umieszczonych (w tym m.in. rejestracja danych osobowych osób korzystających z pomocy, rejestr wywiadu środowiskowego),

Program Pomost wykorzystywano do sprawozdawczości i statystyki. Generowano w nim sprawozdania dotyczące liczby i rodzajów udzielonej pomocy społecznej (resortowe), sprawozdania jednorazowe (zgodnie z zaleceniami Warmińsko - Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie dotyczące m.in. ewidencji ośrodków wsparcia, liczby bezdomnych) oraz zbiory centralne. Sprawozdanie te przesyłano Urzędowi przy pomocy aplikacji SAC (Statystyczna Aplikacja Centralna).

W badanym okresie wykonano i przesłano do Urzędu 17 sprawozdań (13 resortowych i 4 jednorazowe), z tego 7 w 2007 r. i 10 w I pół. 2008 r. Do aplikacji SAC wczytano 5 zbiorów centralnych z tego 3 w 2007 r. i 2 w I półroczu 2008 r.

[dowód: akta kontroli str. 251-253]

2.9. Realizacja dochodów i wydatków PCPR

2.9.1. Zapotrzebowanie na środki finansowe na 2007 r. Centrum złożyło w Zarządowi Powiatu Ostródzkiego w dniu 29.09.2006 r., zaś na 2008 r. w dniu 28.09.2007 r. Do zapotrzebowań tych dołączono uzasadnienie wydatków w poszczególnych rozdziałach, tj.:

- 85156 (składki na ubezpieczenia zdrowotne dla osób nie objętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego) - dane dotyczące liczby dzieci za które opłacane były składki w okresach poprzednich,
- 85201 (placówki opiekuńczo - wychowawcze) - dane na temat liczby dzieci umieszczonych w tych placówkach wraz z kwotą zobowiązań związanych z ich pobytem,
- 85204 (rodziny zastępcze) - dane w zakresie liczby osób umieszczonych w rodzinach wraz z kalkulacją planowanych świadczeń,

- 85218 (powiatowe centra pomocy rodzinie) – kalkulacje na temat planowanych wydatków Centrum, w tym m.in. wynagrodzeń pracowników,
- 8521 (Zespoły ds. orzekania o stopniu niepełnosprawności) - kalkulacje na temat planowanych wydatków zespołu, w tym m.in. wynagrodzeń pracowników, delegacji, artykułów bieżących.

[dowód: akta kontroli str. 254]

2.9.2. Plan wydatków w zakresie pomocy społecznej (dział 852) i ich realizacja przez Centrum były następujące:

- na 2007 r. - kwota wydatków zatwierdzona przez Zarząd Powiatu Ostródzkiego wyniosła 2.790.563,00 zł i była niższa o 200.000,00 zł w stosunku do zgłoszonych potrzeb. W wyniku zmian (łącznie 14 zmian) plan wydatków został zmniejszony do kwoty 2.795.506,00 zł. Wykonanie wydatków wyniosło 2.782.769,01 zł (99,5% planu po zmianach),
- na 2008 r. - plan wydatków zatwierdzony przez Zarząd Powiatu Ostródzkiego wyniósł 3.096.130,00 zł i był niższy o 118.618,00 zł w stosunku do zgłoszonych potrzeb. W wyniku zmian w I półroczu (łącznie 4 zmiany) plan został zwiększony do kwoty 3.096.136 zł. Wykonanie za ten okres wyniosło 1.391.765,00 zł (50,0% planu rocznego).

[dowód: akta kontroli str. 255-256]

Wszystkie ww. zmiany planu wydatków Centrum zatwierdzone były przez Radę Powiatu lub Zarząd Powiatu Ostródzkiego. W 2007 r. na 14 zmian planu wydatków, 9 dokonano na pisemny wniosek Dyrektora Centrum, zaś w I półroczu 2008 r. wszystkie 4 na wniosek Dyrektora.

Dyrektor Centrum posiadał upoważnienia do przenoszenia planowanych wydatków pomiędzy paragrafami w ramach rozdziału (z wyjątkiem wydatków na wynagrodzenia i pochodne od nich oraz wydatków inwestycyjnych) na lata budżetowe 2007-2008.

[dowód: akta kontroli str. 257-262]

2.9.3. Wielkość środków finansowych otrzymanych przez Centrum na poszczególne zadania z zakresu pomocy społecznej w 2007 r. i I półroczu 2008 r. była następująca:

- rozdział 85201 (Placówki opiekuńczo-wychowawcze) – na 2007 r. plan wydatków po zmianach w kwocie 140.041,00 zł (zgłoszone i zatwierdzone przez Zarząd Powiatu zapotrzebowanie wynosiło 229.563,00 zł) wykonano na poziomie 139.545,93 zł. Wydatki te (sfinansowano środkami własnymi powiatu. Wykonane wydatki na I półroczu 2008 r.

wyniosły 53.872,31 zł (roczny plan 183.039,00 zł równy zgłoszonemu zapotrzebowaniu) sfinansowano środkami własnymi powiatu,

- 85204 (Rodziny zastępcze) - plan wydatków na 2007 r. w kwocie 2.199.022,00 zł (zgłoszone zapotrzebowanie 2.360.000,00 zł, zatwierdzone – 2.160.000,00 zł) wykonano na poziomie 2.197.064,99 zł i sfinansowano środkami własnymi powiatu. Wykonane na I półrocze 2008 r. wydatki w tym rozdziale wyniosły 1.131.006,55 zł (roczny plan 2.423.672,00 zł mniejszy o 118.612,00 z od zgłoszonego zapotrzebowania) sfinansowane zostały środkami otrzymanymi z powiatu,
- 85218 (Powiatowe centra pomocy rodzinie) - plan wydatków na 2007 r. w kwocie 456.443,00 zł (zgłoszone i zatwierdzone zapotrzebowanie wynosiło 401.000,00 zł) wykonano na poziomie 446.158,09 zł. Na ich realizację kwotę 395.337,42 zł przekazał powiat, zaś kwota 50.820,67 zł pochodziła z dotacji wojewody. Wykonane wydatki na I półrocze 2008 r. wyniosły 206.886,14 zł (roczny plan po zmianach 489.425,00 zł, zgłoszone i zatwierdzone zapotrzebowanie 489.419,00 zł) sfinansowano środkami otrzymanymi z powiatu.

[dowód: akta kontroli str. 255-256 i 263-264]

Główny Księgowy, w sprawie zmniejszenia wydatków w rozdziale 85201 o kwotę o kwotę 90.017,00 zł w stosunku do pierwotnego planu wydatków podał, że w rozdziale tym przewidziane były wydatki m.in. dla osób usamodzielniających się (pomoc na kontynuację nauki, usamodzielnienie finansowe i rzeczowe, dopłata do wynajmu mieszkania itp.). Zabezpieczono w nim także środki na pokrycie kosztów pobytu wychowanków naszych placówek opiekuńczo-wychowawczych w placówkach innych powiatów (uciekiniery). Trudno było przewidzieć czy wszystkie osoby, którym taka pomoc przysługuje zgłoszą się w odpowiednim terminie. Okazało się że wykonanie tych wydatków wg stanu na połowę czerwca tj. przed ich zmniejszeniem było na poziomie 28%. Stąd też Rada Powiatu uchwała z dnia 30.06.2008 r. podjęła uchwałę o zmniejszeniu planu wydatków w tym rozdziale. Niskie wykonanie ww. wydatków w stosunku do pierwotnie planowanego świadczyło to o tym że o pomoc zgłosiło się mniej osób niż planowaliśmy.

[Dowód: akta kontroli str. 36-37]

2.9.4. Dane dotyczące źródeł finansowania wydatków PCPR w poszczególnych działach w badanym okresie przedstawiono w poniższym zestawieniu:

[w złotych]

Wyszczególnienie	2007 r.			I pół. 2008 r.		
	zgłoszone potrzeby	plan	wykonanie	zgłoszone potrzeby	plan	wykonanie
Dział 852-pomoc społeczna, w tym:	2.990.563,00	2.795.506,00	2.782.769,01	3.214.748,00	3.096.136,00	1.391.765,00
środki własne powiatu	2.938.184,00	2.744.268,00	2.731.948,34	3.214.748,00	3.096.136,00	1391.765,00
dotacje celowa wojewody na zadania własne	52.379,00	51.238,00	50.820,67	0,00	0,00	0,00
Dział 851-ochrona zdrowia, w tym:	72.690,00	73.896,00	71.369,99	62.020,00	62.020,00	25.439,40
środki własne powiatu	0,00	1.206,00	0,00	400,00	400,00	0,00
dotacje celowa wojewody	54.690,00	54.690,00	0,00	52.620,00	52.620,00	25.439,40
dotacje celowa od marszałka województwa	18.000,00	18.000,00	0,00	9.000,00	9.000,00	0,00
Dział 853 Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej, w tym:	360.000,00	283.000,00	271.306,12	319.268,00	308.718,00	146.994,68
środki własne powiatu	0,00	12.415,00	721,12	0,00	0,00	0,00
dotacje celowa wojewody	360.000,00	270.585,00	270.585,00	319.268,00	308.718,00	146.994,68
Ogółem Działy	3.423.253,00	3.152.402,00	3.125.445,12	3.596.036,00	3.466.874,00	1.564.199,08

[dowód: akta kontroli str. 265]

2.9.5. Dane na temat dochodów wykonanych przez Centrum w badanym okresie przedstawiono w poniższym zestawieniu:

[w złotych]

Dział	Rozdział	2007		I półrocze 2008	
		Plan	Wykonanie	Plan	Wykonanie
852	85201	98,00	97,90	0,00	0,00
	85204	5.109,00	4.080,20	2.275,00	3.797,16
	85218	1.673,00	1.818,58	6.000,00	4.344,54
Razem dział 852:		6.880,00	5.996,68	8.275,00	8.141,70
853	85321	2.200,00	2.235,71	0,00	1.731,60
	85324	62.415,00	75.329,00	50.000,00	46.656,00
Razem dział 853:		64.515,00	77.564,71	50.000,00	48.387,60
Ogółem		71.495,00	83.561,39	58.275,00	56.529,30

[dowód: akta kontroli str. 266-267]

3. System kontroli wewnętrznej, nadzór i skargi

3.1. Kontrola wewnętrzna i nadzór

W okresie od 01.01.2007 r. do 30.06.2008 r., sposób funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej, w tym kontroli finansowej związanej z gromadzeniem i rozdysponowaniem przez jednostkę środków publicznych uregulowany został w:

- regulaminie organizacyjnym Centrum, wg którego:
 - czynności kontrolne w ramach kontroli wewnętrznej dokonuje Dyrektor lub osoba przez niego upoważniona
 - o sposobie wykonania wniosków i zaleceń pokontrolnych decyduje Dyrektor.
- Zarządzeniu Nr 5/2006 Dyrektora PCPR z dnia 23.08.2006 r. dotyczącym obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych w Centrum, wg którego:
 - każda operacja gospodarcza będąca realizacją wydatków planu finansowego powinna być potwierdzona prawidłowo sporządzonym dowodem księgowym, sprawdzonym pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym przez osoby upoważnione,
 - projekty umów, zleceń zamówień powodujące skutki finansowe powinny być każdorazowo uzgodnione z głównym księgowym, który na dowód posiadania środków finansowych na pokrycie zobowiązania z tego tytułu zamieszcza swój podpis,
- dwóch zarządzeniach Dyrektora PCPR w sprawie wstępnej oceny celowości wydatków dokonywanych ze środków publicznych w tym zgodności z planem finansowym (Nr 6/2008 z dnia 23.08.2006 r. - obowiązujące w 2007 r. i Nr 6/2008 z 26.02.2008 r. – od 01.01.2008 r.), wg których:
 - główny księgowy jednostki dokonuje wstępnej oceny celowości wydatków w ramach wewnętrznej kontroli funkcjonalnej,
 - oceny celowości wydatków związanych z bieżącym funkcjonowaniem jednostki oraz innych wydatków nie wyszczególnionych w planach finansowych dokonują dyrektor i główny księgowy,
 - kontroli wydatków związanych z działalnością merytoryczną Centrum dokują osoby odpowiedzialne za realizację poszczególnych zadań związanych z pomocą społeczną.

[dowód: akta kontroli str. 22 i 268-269]

W sprawie sposobu prowadzenia kontroli wewnętrznej, Dyrektor Centrum wyjaśnił: *Kontrola wewnętrzna jest sprawowana przeze mnie na bieżąco. Sprowadza się ona m.in. do weryfikacji i akceptacji warunków decyzji administracyjnych przedkładanym mi przez pracowników przygotowujących ich projekty. Jednak wyniki kontroli wewnętrznych nie były dokumentowane w formie pisemnej. W zakresie tym, oprócz uregulowań dotyczących wydatkowania środków publicznych, nie wprowadziłem innych uregulowań. Nie wyznaczałem również innych osób do sprawowania kontroli wewnętrznej.*

[dowód: akta kontroli str. 29-34]

W badanym okresie przeprowadzono łącznie 10 kontroli zewnętrznych (z czego 8 kontroli w 2007 r. i 2 kontrole w I półroczu 2008 r.) w następujących typach jednostek nadzorowanych przez PCPR:

- ośrodki adopcyjno-opiekuńcze - 1 kontrolę w Katolickim Ośrodku Adopcyjno-Opiekuńczym Archidiecezji Warmińskiej w grudniu 2007 r. w zakresie realizacji zadania z zakresu pomocy społecznej (tj. prowadzenia tego ośrodka) na podstawie umowy nr 1/2007 r. z 02.02.2007 r.,
- placówki opiekuńczo-wychowawcze - 7 kontroli w 5 jednostkach. W dwóch z nich tj. w Domu dla Dzieci i Młodzieży „Promyk” w Morągu i Domu Dziecka w Szymonowie przeprowadzono po 2 kontrole (po 1 w 2007 r. i w I półroczu 2008 r.). W pozostałych trzech przeprowadzono po 1 kontroli w 2007 r. (Dom Dziecka w Grabinku, Świetlica Terapeutyczna w Ostródzie, Placówka Rodzinna w Nowym Siedlisku). W placówkach tych kontrolą objęto m.in. sprawdzenie kwalifikacji wychowawców, warunków lokalowych, sposób zapewnienia przez placówkę pomocy specjalistów w rozwiązywaniu problemów wychowanków,
- ośrodki wsparcia - 1 kontrolę (w 2007 r.) w zakresie realizacji zadania polegającego na prowadzeniu przez Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Rejonowy w Ostródzie Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie na podstawie umowy zawartej przez powiat ostródzki (z 12.04.2007 r.),
- inne jednostki z którymi zawarto umowy na realizację zadań w zakresie pomocy społecznej - 1 kontrola (w 2007 r.) w Polskim Komitecie Pomocy Społecznej Zarząd Rejonowy w Ostródzie w zakresie wywiązania się z warunków umowy z 11.06.2007 r. (zawartej przez powiat ostródzki) dotyczących realizacji programów korekcyjno-educacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie.

[dowód: akta kontroli str. 270-275]

W 2007 r. wszystkie planowe kontrole zewnętrzne w jednostkach nadzorowanych zostały przeprowadzone zgodnie z rocznym planem na ten okres (6). Poza tym wykonano 2 kontrole nie ujęte w planie kontroli. W I półroczu 2008 r. spośród 3 kontroli zaplanowanych na ten okres 2 zostały wykonane w tym okresie. Przesunięto natomiast, z powodu braku dyspozycyjności kierownika kontrolowanej placówki, termin 1 kontroli na II półroczu 2008 r. (przeprowadzono ją w lipcu 2008 r.).

[dowód: akta kontroli str. 270-272]

Badanie dokumentacji czynności nadzorczych prowadzonych przez pracowników Centrum objęto wszystkie 10 kontroli przeprowadzonych w badanym okresie.

W wyniku analizy dokumentacji ustalono, że:

- we wszystkich przypadkach, ustalenia z kontroli dokumentowano protokołami kontroli, który podpisywany był przez pracownika przeprowadzającego kontrolę, Dyrektora PCPR w Ostródzie i kierownika jednostki kontrolowanej,
- w 5 przypadkach nie stwierdzono nieprawidłowości ani nie wniesiono uwag,
- w 5 przypadkach w wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości. W protokołach z kontroli ujęto zalecenia pokontrolne które dotyczyły m.in.: przestrzegania zapisu § 31 rozporządzenia w sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych, dotyczącego kwalifikacji osób zatrudnionych na stanowiskach pedagogicznych oraz zatrudnienia specjalistów w placówce (w 2 przypadkach), umożliwienia dzieciom korzystania z zajęć terapeutycznych (1 przypadek), przeprowadzania wywiadów środowiskowych w środowiskach rodzinnych wychowanków placówki (1 przypadek), dokonanie zamian w regulaminie organizacyjnym zgodnie z uwagami zawartymi (1 przypadek). W 4 przypadkach zalecenia pokontrolne zostały wykonane przez jednostki skontrolowane (o czym Centrum zostało pisemnie poinformowane), zaś w 1 (kontrola przeprowadzona w maju 2008 r. w Domu dla Dzieci i Młodzieży „Promyk” w Morągu) do dnia kontroli NIK, Centrum nie uzyskało informacji o sposobie realizacji zaleceń dotyczącego przeprowadzania wywiadów środowiskowych w środowiskach rodzinnych wychowanków placówki.

[dowód: akta kontroli str. 273-275]

W sprawie nie uzyskania informacji o sposobie realizacji ww. wniosku pokontrolnego, Marzena Marchlewska, wyjaśniła że: *w zakresie tym planowane jest przeprowadzenie kontroli doraźnej w IV kwartale tego roku i dopiero wtedy zostanie sprawdzone czy wywiady środowiskowe są przeprowadzane. Jej zdaniem dopiero po upływie 6 miesięcy można skontrolować sposób realizacji wniosków z ww. kontroli.*

[dowód: akta kontroli str. 70-71]

3.2. Rozpatrywanie skarg

Zagadnienia dotyczące przyjmowania skarg i wniosków oraz sposobu ich załatwiania zostały określone w regulaminie organizacyjnym Centrum. Zgodnie z postanowieniami tego regulaminu:

- rozpatrywanie skarg kierowanych m.in. do Dyrektora, badanie zasadności skarg, analizowanie źródeł i przyczyn ich powstania, podejmowanie działań zapewniających należyte i terminowe załatwienie skarg było wspólnym zadaniem przypisanym wszystkim komórkom organizacyjnym.
- Dyrektor Centrum przyjmuje interesantów w sprawach skarg i wniosków poniedziałki w godzinach 10-15, zaś pozostali pracownicy Centrum przyjmują w sprawach skarg i wniosków codziennie w godzinach urzędowania,
- informacja o dniach i godzinach przyjęć interesantów w sprawach skarg i wniosków winna być umieszczona w widocznym miejscu w siedzibie Centrum,
- odpowiedzi na skargi i wnioski podpisuje Dyrektor.

[dowód: akta kontroli str. 22]

Zgodnie z Kodeksem postępowania administracyjnego:

- dni i godziny przyjęć powinny być dostosowane do potrzeb ludności, przy czym przynajmniej raz w tygodniu przyjęcia powinny się odbywać w ustalonym dniu po godzinach pracy (art. 253 § 3),
- informacja o dniach i godzinach przyjęć powinna być wywieszona na widocznym miejscu w siedzibie danej jednostki organizacyjnej oraz w podporządkowanych jej jednostkach organizacyjnych (art. 253 § 4),
- skargi i wnioski składane i przekazywane m.in. do innych organów samorządowych oraz związane z nimi pisma i inne dokumenty rejestruje się i przechowuje w sposób ułatwiający kontrolę przebiegu i terminów załatwiania poszczególnych skarg i wniosków (art. 254).

Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków:

- przyjmowanie i koordynowanie rozpatrywania skarg i wniosków powierza się wyodrębnionej komórce organizacyjnej lub imiennie wyznaczonym pracownikom (§ 3 ust. 1),
- w razie zgłoszenia skargi lub wniosku ustnie, przyjmujący zgłoszenie sporządza protokół, który podpisują wnoszący skargę lub wniosek i przyjmujący zgłoszenie (§ 6 ust. 1).

W PCPR w Ostródzie:

- nie umieszczono w siedzibie informacji o wyznaczonych dniach i godzinach przyjęć w sprawach skarg i wniosków,
- nie wyznaczono 1 dnia w tygodnia do przyjmowania interesantów po godzinach pracy Centrum,
- nie założono i nie ewidencjonowano skarg i wniosków w rejestrze, tj. w sposób umożliwiający kontrolę przebiegu i terminów załatwiania tych spraw,
- nie wyznaczono komórki organizacyjnej lub pracowników odpowiedzialnych za przyjmowanie i koordynowanie rozpatrywania skarg,
- nie dokumentowano protokołami, skarg lub wniosków przyjmowanych ustnie.

[dowód: akta kontroli str. 276]

W ww. sprawie Dyrektor wyjaśnił: *Generalnie sprawami skarg i wniosków zajmuje się Starosta Ostródzki. O ile pamiętam w okresie od 1 stycznia 2007 r. do 30 czerwca 2008 r. wpływały do PCPR pisemne uwagi interesantów ale nie jestem w stanie stwierdzić czy miały one znamiona skargi. Dotyczyły one niezadowolenia wnioskodawców z decyzji. Pisma interesantów zostały zaewidencjonowane w dzienniku korespondencji ogólnej, a odpowiedzi na nie w indywidualnych teczkach osób korzystających z pomocy. Trudno jest teraz ustalić, które to były pisma. Pamiętam również pojedyncze przypadki, gdy interesanci ustnie wnosili uwagi na temat działalności Centrum i jego pracowników. Sprawy te załatwiane były od ręki i dlatego nie dokumentowano tych czynności w formie pisemnych protokołów. Poza tym nie założono rejestru skarg i wniosków, nie wyznaczono komórki organizacyjnej lub pracowników odpowiedzialnych za przyjmowanie i koordynowanie rozpatrywania skarg, nie umieszczono informacji o dniach przyjęć ani też nie wyznaczono 1 dnia w tygodniu po godzinach pracy Centrum - z powodu niedopatrzenia wynikającego z wcześniej przeze mnie wskazanej przyczyny, tj. faktu że sprawami skarg i wniosków zajmował się starosta.*

[dowód: akta kontroli str. 29-34]

Kontrolerzy poinformowali Dyrektora PCPR w Ostródzie Tomasza Podsiadło o przysługującym mu prawie:

- zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, w terminie 14 dni od daty jego otrzymania, pisemnych, umotywowanych zastrzeżeń, co do ustaleń w nim zawartych (art. 55 ust. 1 i 2 ustawy o NIK);
- odmowy podpisania niniejszego protokołu kontroli, z jednoczesnym obowiązkiem złożenia na tę okoliczność, w terminie 7 dni, wyjaśnień dotyczących przyczyn odmowy

podpisania protokołu kontroli (art. 57 ust. 1 ustawy o NIK). W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń, termin 7 dni – zgodnie z art. 57 ust. 2 ustawy o NIK – biegnie od dnia otrzymania ostatecznej uchwały w sprawie ich rozpatrzenia;

- złożenia z własnej inicjatywy na piśmie dodatkowych wyjaśnień co do przyczyn i okoliczności powstania nieprawidłowości opisanych w niniejszym protokole kontroli, w terminie uzgodnionym z kontrolerem (art. 59 ust. 2 ustawy o NIK).

O przeprowadzeniu kontroli dokonano wpisu do książki ewidencji kontroli Centrum pod pozycją nr 1.

Protokół kontroli sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden, w dniu 8 sierpnia 2008 r. wręczono za pokwitowaniem Tomaszowi Podsiadło Dyrektorowi PCPR w Ostródzie.

[dowód: akta kontroli str. 277]

Ostróda, dnia 08.08.2008 r.

Kontroler NIK

Anna Brewka
(specjalista kontroli państwowej)

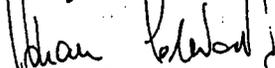
Kontroler NIK

Barbara Zajdel
(starszy inspektor kontroli państwowej)

Ostróda, dnia 08.08.2008 r.

Dyrektor Powiatowego Centrum
Pomocy Rodzinie w Ostródzie

Tomasz Podsiadło